

Žinios iš pavergtos Lietuvos apie vokiečių barbariškus darbus, apie sudeginimą ir sunaikinimą Lietuvos brangiausio turto — žodyno, dainų plokštelių, uždarymo universitetų ir kitų mokslo įstaigų sudrebino kiekvieną lietuvį, kur jis negyventų. Bet skaudžiausiai atjautė Lietuvos didžiausią nelaimę mūsų tautos mokslininkai. Vienas jų, tai Dr. K. Pakštas, Lietuvos Kultūrinio Instituto vedėjas, iš gilumos širdies apeliuoja į pasaulį. Jis savo straipsnyje — "BARBARAI ŠIAUČIA LIETUVOJE", kurį pradėdame spausdinti šiame "Darbininko" numeryje, rašo:

"Kai perskaičiau šitą baisių - baisiausių žinių — aš paspringau ašaromis, mano protas sušalo, sunku man atsigausti. Aš pažįstu daugelį tų žmonių, kurie ruošė tą milžiną žodyną, rinko tas puikiausias dainas... Aš kartu su jais sukniumbu ant mokslo žinyčios griuvėsių ir paskėstu begaliniam liudesy".

Toki tai žodžiai išsiveržia iš mūsų tautos mokslininko gilumos širdies, kada jis rašo apie vokiečių barbarų darbus pavergtoje Lietuvoje.

Mes nuoširdžiai patariame Dr. K. Pakšto straipsnį nuo pradžios iki galo atidžiai perskaityti. Tai pavergtos Tėvynės patriotingo sūnaus balsas į civilizuotą pasaulį, ypač į Jung. Valstybes, jos vyriausybę ir šviesiąją visuomenę, kad pagelbėtų Lietuvai iškovoti atitinkamą vietą Jungtinių Tautų tarpe ir po karo atgauti nepriklausomybę ir laisvę.

Lietuvio Nuotykiak
S. Afrikoje

(LKFSB) Anglijos lietuvis Juozas Balnius yra paskirtas kapeliono šoferiu S. Afrikoje. Viename laiške jis taip aprašo savo išpūdžius iš didžiųjų kautynių, likviduojant vokiečių igulas Tunisijoje:

"Per kovą būnam pirmoje pagalbos stotyje. Kada sužeisti yra atgabenti, kapelionas šilpnėmis suteikia paskutinius sakramentus, paguodžia, suramina.. Kada kova apimsta, išeiiname su kunigu į kalnus ir renkame sužeistus, laidojame negyvus... Yra labai nemalonūs darbas, bet kai daug tokio darbo yra, tai pamiršti, kas aplinkui dedasi ir skubi, skubi iki pabaigi. Kartais prieš artilerija nedaleidžia, tada naktį reikia pasidarbuoti. Kalbėjais su daug vokiečių; daug iš šių vokiečių per Lietuvą ėjo į Rusiją. Vienas Murmanske sužeistas vokiečiai buvo atvežtas gydytis į Kauną. Jis mokėjo pasakyti: "Labas.

Popiežius Teikia Pagalbą
Karo Nelaisviams

Vatikanas, birž. 17 — Jo Šventenybė Pijus XII teikia pagalbą Amerikos kareiviams, kurie pateko į priešų nelaisvę.

Pagerbė J. E. Kardinolą
O'Connell

Massachusetts valstybės legislatura, J. E. Kardinolo O'Connell 59 metų kunigavimo sukakties proga, pagerbė atsistojimu.

Garbingasis Ganytojas, Kardinolas O'Connell yra tikrai užsitarnavęs pagarbos, nes jis yra labai daug nuveikęs valstybės ir visuomenės gerovei.

Ragina Sumažinti 300,000
Federalių Darbininkų
Skaičių

Washington, D. C., birž. 17 — Pareiškęs, kad Federalės valdžios departamentai ir agentūros yra perpildytos pareigūnais ir jiems mokamos aukštos algos, Byrd Ekonomijos Komitetas ragina, kad Prezidentas ir Kongresas sumažintų 300,000 pareigūnų, kurie dirba valdžios departamentuose.

Lietuvoje Suardyti Šeši
Tiltai

(LKFSB) Nežiūrint nacių kietų bausmių, Lietuvoje nė kiek nemažėja gyventojų pasipriešinimas. Mūsų korespondentas iš Londono praneša gavęs žinių, kad Lietuvoje ties Vileika sabotažo veiksmai padarė itin didelių nuostolių vokiečiams: suardyti šeši tiltai ir nuo bėgių nuleisti penki vokiečių kariuomenės transporto traukiniai.

Gerai. Ačiū". Nuo šio vokiečio gavau jo medalį ir laikau atminčiai. Vokiečiai nustebinti, kaip mes jiems duodam pavalgyti, papirosų ir elgiamės labai palankiai". Toliau tas lietuvis pasakoja, kaip kareiviams malonu gauti laiškus, rašo, kaip visi laukia karo pabaigos ir pažymi, kiek daug paguodos teikia jiems religija.

Reiškiame Užuojautą

Praneša, kad komp. J. Žilevičius, Elizabeth, N. J. lietuvių parapijos vargonininkas ir "Darbininko" nuoširdus bendradarbis, tapo sunkiai automobiliškai sužeistas. Jis ėjo skersai gatvės ir automobilis jį pertrenkė. Tuoj buvo nugabentas į ligoninę, kur jis, kaip pranešama, sveiksta.

Komp. J. Žilevičiui ir jo šeimai reiškiame užuojautą ir prašome Dievulio stiprinti mūsų nuoširdų bendradarbių sveikatoje!

GARBINGASIS GANYTOJAS

ARKIVYSKUPAS JOHN J. CANTWELL, D. D.

Gegužės 23 d. š. m., Los Angeles, Cal., lietuvių parapijoje, kurios įkūrėju ir klebonu yra Garbingasis Prelatas J. Maciejauskas, įvyko tos parapijos Šv. Pranciškaus Vienuolyno ir Koplyčios šventinimas. Tą progą J. E. Arkivyskupas John J. Cantwell, D. D., pasakė mums lietuviams labai reikšmingą kalbą, kuri tilpo antradienio "Darb." numeryje (birž. 15 d.). Čia paduosime tik dalį tos kalbos.

J. E. arkivyskupas Cantwell, D. D., sako: "Sventindamas šią vietelę saukau jums, tegul būna čia jūsų, kad ir neskaitytingos grupelės lietuviškumo židynys. Tegul bū-

na čia namai, kur jūsų vaikai iš moks savo tėvų kalbos ir dainas ir visą kas tik yra kilnu ir gražu... "Žmonės ir tautos, kurie neturi to jausmo, nebrangina gražių tradicijų ir papročių, greit išnyksta ir tai reiškia, kad jie nebuvo verti tos tautos vaikai vadintis. "Kiekviena tauta turi savotiškų ypatybių, gerumų ir gražumų. Kitaip, sakant, turi kokį nors ryškesnį savo tautos veido bruožą. Šiame konteste gyvendami, matome, kokis mišinys įvairių tautų žmonės čia gyvena. Mes visi susikalbame ir išsitenkame. Bet to neužtenka: naudokimės laisvėmis, kurios čia yra mums leistos pagrazindami ir pagerindami čia gyven-

Šeimų Tėvai Nebus Šaukiami
Karo Tarnybon Prieš Spalių 1

Washington, D. C., birž. 17 — Naujokų šaukimo reikalų tvarkytojai - paminėję esą įsitikinę, kad vedę vyrai, kurie turi vaikų, gal būt nebus šaukiami karo tarnybon prieš spalį 1 d. š. m.

Dabar išsiuntinėjo Draft Boards patvarkymus, kuriuose išako šaukti karo tarnybon vyrus, viengūnius ir vedusius, bet neturintčius vaikų, 18-25 metų amžiaus. Pagal vėliausią valdžios patvarkymą, bevaikiai vy-

niai, įdedant į jį ką turime geriausio ir gražiausio. Jūs lietuvių irgi turite daug gražaus savo kultūroje, ir to nepamirškite, ir neištrpinkite kaip tauta, o tas galima tik per kalbą, per savo dainą, giesmę ir gražius papročius.

"Savo istorijoje jūs turite gražią praeitį. Buvote kada ta tvirta siena, per kurią nepajėgė persilaužti ir Europą užplūsti pikti Azijatai, Totoriai. Jūs nukentėjote tuomet. Dabar jų ainiai jus nori praryti, išnaukinti. Laikykite ir įrodykite, kad ne jėgoje teisybė, ir ne kardo galia jus išliksite gyvi".

Rumunija Pasiruošus Daryti
Atskirą Taiką

Ankara, Turkija, birž. 17 — Iš Turkijos sostinės praneša, kad Rumunija yra pasiruošus sudaryti atskirą taiką ir pasiduoti Alijantams.

Tulas neutralės valstybės ambasadorius, kurio vardo dabar nenori išduoti, tarpininkauja tarp Rumunijos ir Alijantų. Rumunija nenori, kad alijantai bombarduotų ją. Ji geriau pasiduotų ir kad jos teritorijų klausimas būtų pavestas po karo spresti taikos konferencijoje. Tačiau Rumunija nori, kad Besarabija ir Transilvanija būtų jai priskirtos. Kaip žinoma, Rusija savinasi Besarabiją ir Bukoviną.

Vokietijos Naciai Pakeičia
Nusistatymą Prieš Rusiją

Stockholm, Švedija, birž. 17 — Hitlerio vyriausybės vadai kalba, kad reikalinga pakeisti nusistatymą prieš Rusiją. Daugiau užkariauti Rusijos teritorijų nebegalvoja, tik pasilaikyti, ką turi, jei tik galėtų su sovietų rusais kokiomis nors sąlygomis susitaikyti.

Naciai stengiasi Rusijos žmones pakreipti į savo pusę. Jie pareiškė, kad priverstino darbo niekam daugiau nebus; žmonėms bus leista dirbti savo ūkyse, ar vesti pramonę visiškai laisvai nuo valstybės pareidimų; fabrikuose bus

įvesta darbavių ir darbininkų bendradarbiavimas; visi kaliniai, kuriuos sovietų Rusijos vyriausybė pasmerkė bus paleisti iš kalėjimų; miestai ir kaimai karo sunaikinti bus atstatyti valstybės iškačiais; sužeistieji ir jų giminės bus valstybės išlaikomi.

Naciai, matydami karą pralaimėję, darys visokius prižadus rusams, bet negalima tikėti, kad sovietų Rusija, taip skaudžiai nukentėjus, patikėtų Hitlerio pažadams ir sutiktų taikytis.

ANGLIJA UŽDARĖ SYRIJOS-
TURKIJOS RUBEŽIŲ

Londonas, birž. 17 — Anglijos vyriausybė uždarė rubežių tarp Turkijos ir Syrijos, kad paslapyje išlaikyti karo planus ir Europos užpuolimo prisi-rėngimą. Naciai daro įvairius žygius sužinoti, kur sąjungininkai planuoja pulti.

mai, vokiečių atakų mažai bevarginami ir iš viso išpūdis toksai, kad jie laukia greitos taikos. Visi jie reiškia gilios pagarbos Churchiliui, kurs yra principų žmogus. Jis supranta Lietuvos reikalus ir daug ką darą Lietuvos naudai, tik naudodamas reikiamą atsargumą ir diplomatiją. Londono lietuvių labai užgria, kad Churchiliui atsilankius į USA vietos lietuvių gausiai į jį kreipėsi su rezolucijomis ir prašymais.

Londono Lietuviai Laukia
Greitos Taikos

(LKFSB) Iš Londono mums rašo, kad ten lietuvių maisto turi pakanka-

ANGLIJOS KARALIUS ŠIAURĖS
AFRIKOJE

Londonas, birž. 17 — Anglijos karalius, Jurgis VI, lankosi šiaurės Afrikoje, kur sąjungininkai nugalėjo vokiečius. Ten jis aplankė ir Jung. Valstybių kareivius.

Naciai tikėsi, kad sąjungininkai pradės puolimą šiame mėnesyje. Hitlerio planai pradėti naują puolimą Rusijoje šią vasarą neišsivysto, ir galimas dalykas, kad naciai nebesitiki Rusiją nugalėti.

Vokiečiai Iškrausto
Gyventojus

Berne, birž. 17 — Vokiečiai pradėjo iškraustyti gyventojus iš Ruhro slėnio į Baden, Carinthia, Silesia ir Alsace, kur nėra karo industrijų ir sąjungininkai tų vietų nebombarduoja.

Rabinas Džiaugiasi Katalikų
Bažnyčios Labdarybe

Los Angeles, birž. 17 — Žydų rabinas, Edgar E. Magnin, kalbėdamas viešame žydų susirinkime pasakė: "Reikia pasidžiaugti Katalikų Bažnyčios didžia labdarybe".

Darbininkų Radio Programa

Šeštadienį, birželio 19 d., 2 val. po pietų vėl turėsime progą klausytis gražios lietuviškos programos iš WCOP radio stoties, Boston, Mass. Dalį programos išpildys trys pianistės iš Norwoodo, vadovaujant p. Julei Vilkišūtei. Kitą dalį programos išpildysime iškorduotais muzikos kūrėniais. Prašome pasiklausyti.

Nuoširdžiai kviečiame visus Gerb. Radio Programos Klausytojus įsirašyti Darbininkų Radio programos rėmėjais. Kiekvienas rėmėjas, prisiuntęs, kad ir mažiausią dovanėlę, įrašomas į rėmėjų knygą ir skelbiamas per radio.

Siųskite skelbimus, pranešimus ir sveikinimus, kad mes gautume prieš šeštadienį, nes turime priduoti visą programą penktadienio vakare radio stoties vadovybei.

DARBININKŲ RADIO

366 W. Broadway, Sq. Boston, Mass.
Tel. SOUTH Boston 2680 arba NORwood 1449

IVAIRIOS ŽINIOS

GERB. SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Šiomis dienomis pradėsime talpinti Bernadetos Giesmę apie Švč. Panelės Marijos Apsireiškimą Liurde. Yra tai labai įdomus ir istorinis aprašymas su atitinkamais paveikslais.

Nuoširdžiai prašome visų Gerb. Skaitytojų pakalbinti ir kitus užsirašyti "Darbininką" nors šešiams mėnesiams, kad ir kiti galėtų pasinaudoti tais istoriniais aprašymais ir paveikslais apie Švč. Panelės Marijos Apsireiškimą Bernadetai Liurde. Prenumeratos kaina šešioms mėnesiams \$2.00.

"Darbininkas" yra užsimojęs išleisti J. E. vyskupo Petro Būčio "Švč. Panelės Marijos Apsireiškimas Liurde" trečią laidą. Tai didelė, įdomi ir istorinė knyga. Kviečiame visus lietuvius tą knygą užsiprenumeruoti ir pagelbėti ją išleisti, nes jos išleidimas kainuos apie du tūkstančiai dolerių. Kas prisijus "Darbininkui" \$5.00, už tai gaus tą didžiulę apie 500 pusl., gausiai iliustruotą knygą ir bus įrašytas toje knygoje, kaip jos leidėjas.

Prenumeratas "Darbininko" ir knygos siųskite šiuo adresu:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Prancūzų Laisvinimo Komiteto Susirinkimas

Algiers, Šiaurės Afrika, birželio 17 — Šiandien susirinko Prancūzų Laisvinimo Komiteto nariai, kuriems vadovauja gen. Giraud ir gen. de Gaulle.

Kol kas prancūzų vadai negali susitarti vieningai ginti savo tėvynę.

Šiame susirinkime yra svarstomi svarbieji vienybės sudarymo klausimai.

Gen. Giraud pareiškė, kad jis bus griežtai priešingas planui, pagal kurį jis būtų paliktas mažesnioje pozicijoje.

Komunistai, kurie remė gen. de Gaulle, bando pakviesti koją Prancūzų Laisvinimo Komitetui. Jie, matyt, nenori, kad generolai susitartų vieningai kovoti. Komunistų siekis pokaro susovietinti Prancūziją.

Siomis dienomis komunistai padarė pareiškimą dėl to Laisvinimo Komiteto. Komunistai sako: — "Prancūzijos žmonėms jau užteko asmeniškų galių, autokratijos ir tironijos... Jie nori respublikos, atjaunintos respublikos..."

Sąjungininkai Bombarduoja Sicilijos Aerodromus

Londonas, birž. 17 — Amerikiečių bombardieriai smarkiai puolė šešias ašies bazes Sicilijoje, kur padarė milžiniškus nuostolius priešui.

Planuoja Racionuoti 8 Naujus Produktus

Washington, D. C., birž. 17 — OPA. (Kainų Administracijos Ofisas) ruošia projektą racionuoti dar aštuonius naujus produktus. Virimui ir šildymui pečiai ja utikrai bus racionuoti. Vėliau gali būti racionuoti anglis, kiaušiniai, pienas ir kitoki produktai. Anglis gal bus, o gal nebus racionuojamos. Kol kas nėra aiškaus nusistatymo.

slą siekia skirtingu būdu. Nacizmas, fašizmas ir komunizmas, tai trylė pasaulio blygibė, kuri turi būti sunaikinta, jeigu norima po karo įgyvendinti pastovią taiką pasaulyje.

Vokiečių - Rusų Taikos Derybos

Iš Stockholmo (Švedijos) pro-naciškas laikraštis praneša, kad tarp vokiečių ir rusų buvęs slapas pasitarimas dėl sudarymo atskiros taikos sutarties. Tačiau konferencija nutrūkusi, kada vokiečiai pareikalavo Ukrainos, Pabaltijo kraštų ir visos Lenkijos.

Spėjama, kad apie tą pasitarimą yra nacių sugalvota propaganda, kad sukelti nesutarimus tarp Jungtinių Tautų.

Pirkite Karo Bonus ir Stamps

Girl Behind the Gun

NEW YORK, N. Y.—K. T. Stevens, Columbia screen star, learns how to handle a 50 caliber anti-aircraft machine gun from Lt. Maurice M. Strawbridge at the Army Ordnance Display in the Chrysler Bldg., New York. Save all waste fat and turn it in to your meat dealer. In 21 days it will be converted into urgently needed glycerine for munitions. One pound of inedible fat will produce the glycerine required to manufacture 1.5 pounds of gun powder.

Miesto Taryba Įsako Neįsileisti Maskvos Propagandinės Filmos

Birželio 14 d. š. m. Bostono miesto taryba dauguma balsų priėmė įsakymą, kad kinuose nebūtų rodoma Maskvos propagandinė filma, kurią daug žymių asmenų ir įžymieji laikraščiai pasmerkė, "Mission to Moscow".

Tarybininkas Hanley iš Jamaica Plain smerkė premjerą Staliną, kaip "didžiausį žmogžudį, kokį pasaulis kada yra matęs" ir "didžiausį ambasadorių iš pragaro urvų, kurio vardas buvo užrašytas ant purvinų istorijos puslapių".

Hanley kaltina, kad Hollywood "bandė žavinčiai perstatyti (glamourize) žmogžudį — žmogų, kuris pasmerkė demokratiją — raudonrankį, žmogžudį, kuris šaipėsi kada 3,000,000 žmonių mirė Ukrainoje dėl duonos trūkumo".

"Hollywoodo rašyenos ir scenerijos magikai pasimirkė savo plunksną ir šepetį į netiesos rašalą, ir su pagalba profesionalų vaidintojų, jie rodo ant Amerikos teatro ekrano Stalino labai pajėingo sėbro, komunizmo gražumą", priduria Hanley.

Tarybininkas Carey tuos judamus paveikslus charakterizavo, kaip "aiškią komunistinę propagandą". Taipgi Carey sako, kad "Mission to Moscow" yra tai "apgaltotas bandymas sumažinti mūsų vaikinių veiksmus šiame kare, kuomet tuo pačiu metu liaupsina Staliną už kiekvieną jo veiksmą prieš Rusijos įstojimą į karą ir po to".

"Toji filma dovanoja - pateisina (condones) žinomus valymus (purges) po Stalino, ir nieko nėra paveiklsle, kad parodyti Rusijos brutalų išiveržimą į Suomiją, Estiją ir Latviją (Carey praleido Lietuvą, Red.), ir durimą į nuagarą, kurį Stalinas padarė (LKFSB) Prieš kiek laiko Vokietijos vyskupai, susirinkę į Fuldą, parašė protestą prieš nacių vedamą religijos persekiojimą ir žmonių teisių laužymą. Tas vyskupų protesto raštas buvo įteiktas Vokietijos Tikybų Ministeriui, Vidaus Reikalų Ministeriui ir Kanclerio raštinės viršininkui, tačiau jo nuorašas pateko ir į užsienį. Dąsus Vokietijos vyskupo žodis prieš nacius visiems padarė tokį įspūdį, kad, atstovui M. J. Kennedy pasiūlius, USA kongresas nutarė tą vyskupų laišką atspausdinti savo leidinyje — "Congressional Record".

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

Dideli Įvykiai Bręsta Lietuvoje Ir Kaimyninėse Žemėse

Ryšium su besitartinančia sukaktimi dviejų metų nuo to laiko, kai okupacinė nacių kariuomenė įvygiavo į Lietuvą, LKFSB kreipėsi į vieną kariuonių ir politinių klausimų specialistą, daug patyrusį lietuvi, kurs atsiuntė įdomų dabartinės padėties įvertinimą ir svarstymus dėl tolimesnės įvykių raidos. Jis konstatuoja, kad naciams visiškai netikėtai vietonkelių mėnesių karas rytuose užsitęsė keletą metų, kad nacių pastangos išvengti karo dviem frontais, nebus pasisekusios, — kad karo veiksmų iniciatyva kaskart aiškiau pereina sąjungininkų pusėn ir kad bėdos prispirti nacių imasi desperatiškų žygių: "Vokiečių vadovybė nuo šio pavasario gerokai suintensyvino (pagyvino) gyvosios jėgos mobilizaciją. Mobilizuoja visus, visur ir visam kam. Mobilizuoja savus, mobilizuoja svetimus, mobilizuoja kariuomenės dalinius, mobilizuoja darbininkiją fabrikams, mobilizuoja žmones ūkio darbams, mobilizuoja vyrus, moteris, vaikus. "Total-mobilmachung" (visuotinė mobilizacija) — mėgsta vokiečiai kartoti. Eina paskutinė banga... prieš galą. Paskutinės iš Europos gautos žinios kalba apie visu mastu varomą mobilizaciją Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje. Gyventojų pritarimo nesulaukę, vokiečiai mobilizaciją ten vykdo per prievartą, varu. Iš "Tautinių legionų" suformuota nieko neišėjus, atrodo, kad Lietuvoje surinktieji žmonės šiandien formuojami nedideliais vienetais, vokiečių Wehrmacht'ui (kariuomenės jėgai) pildyti. Mobilizaciniu požiūriu, lygiomis teisėmis su Pabalčiu, atrodo, eina ir Baltgudija.

Okupuotoje Rusijoje išsijusęs ir vokiečių prižiūrimas dirba buvęs šeštos Sovietų armijos vadas generolas A. Vlasovas. Atrodo, kad jam pavesta formuoti "velikorusų" kariuomenę. Jo formuojami vienetai sudaromi iš "velikorusų" belaisvių ir iš centrinės bei šiaurinės okupuotos Rusijos plotų. Apytikriais apskaičiavimais, Vlasovo kariuomenės pajėgumas gali prilygti Pabalčio kontingentams (apie 500.000). Charakteringa, kad, vadinamieji, rusai - baltagvardiečiai į Vlasovo formacijas nepriimami. Jo pulkai sudaromi veik išimtinai iš belaisvių - raudonarmiečių. Politiniu požiūriu Vlasovo kariuomenė yra vedama... "prieš Stalino susidėjimą su... kapitalistais" (suprask, anglais ir amerikiečiais) ir už... žemę ir laisvę, t. y., už seną rusų socialistų - revoliucionierių obalsį "zemia i volia".

Sic transit gloria mundi! Kiek teko girdėti, per visą okupuotą Rusiją eina plati reprivatizacija, t. y., sovietiški kolchozų panaikinimas ir žemių nuosavybėn dalinimas.

Turima įspūdžio, kad vokiečių gudriai sugalvota Vlasovo kombinacija yra visu atsidėjimu ir plačiai vykdoma. Ateitis parodys, kiek ji yra sėkminga. Viena yra aišku — Vlasovo ferą turi ir didelio politinio priemaišo. Su padėtinimi apsipazinę žmonės dar tik tvirtina, kad paskutinis kominternio panaikinimo triksas turi tiesioginio ryšio kaip tik vokiškojo Vlasovo kombinacijoms atremti.

Šiaip ar taip, viena yra aišku: čia tik pradžia nežinia, kur dar dalykai pakryps; kaip sakoma, čia tik uogelės dar noksta...

Visais okupuotos Rusijos plotais, miestuose, kaimuose, organizuojami mitingai. Visur skelbiama "zemia i volia".

Atskiro paminėjimo verti ukrainiečiai. Iki šiol, atrodo, "Nepriklausomas Ukrainos" obalsio vokiečiai dar nėra metę. Darbas labiausiai eina kariškų formacijų plotmėje. Kiek teko girdėti, kariškų formacijų priešakyje vokiečiai pastatė senos caro kariuomenės karininką - ukrainietį generolą M. E. Pavlenko. Tarnybą pradėjęs gerokai prieš I karo gvardijos Volynės pulką Varšuvoje, kiek vėliau Pavlenko vadovavo Petrapilyje Grenadierų pulkui I karo sūrūtės metu, Pavlenko atsidūrė pas Petliurą ir aktyviai judėjime dalyvavo. Šiuo metu generolui bus apie 65 metai. Emigracijos metais bastėsi Čekijoje, Lenkijoje, kiek vėliau — Vokietijoje. Atrodo, kad Pavlenko seka suformuoti etmono Skoropadskio taku.

Atskiroje vietoje tenka paminėti Galicijos ukrainiečius. Kiek teko girdėti, jie sudarinėja savo atskirus vienetus ir Pavlenko vadovybei nepriklauso. Amerikos spaudoje pasirodžiusiomis žiniomis, Galicijos ukrainiečių karių vokiečiai priskaito 60.000.

Šios apžvalgėlės išvadose tenka pastebėti, kad Rytų Europa ir vėl, atrodo, artinasi didelių geopolitinių sukrėtimų laikotarpiui. Šiandien gal dar ir sunku pasakyti į ką viskas konkrečiai išsišities. Viena yra aišku — kortos baigiamos dalinti, lošimas greitai prasidės. Gal 1944 m., o gal ir šiais. Šiaip, ar taip, einame prie paskutinio akto".

Prof. Sennas Atvyks Savaitėi į Chicago

(LKFSB) Vienos mokslų įstaigos pakviestas skaityti paskaitas apie lietuvių literatūrą atvyks į Chicago žinomas lietuvių priekaitelis ir lituanistikos specialistas prof. Sennas. Nematoma, kad garbingas svečias Chicagoje išbus visą savaitę: nuo birželio 28 d. iki liepos mėn. 4 d.

Kūrybinis momentas yra džiaugsmo šaltinis, nes žmogus turi progą pareikšti savo asmenybę.

Prof. St. Šalkauskis

Šeštadienio Lenktynės

THE BETSY ROSS STAKES

\$7,500 Pridėta

★

Daily Double

Užsidaro 2:15

PRASIDEDA

1-mos Lenktynės 2:30

8-tos Lenktynės 6:00

SUFFOLK DOWNS

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

Amerikos - Sovietų Draugingumo Sąjunga

Katalikų laikraštis "Pilot" daro keletą pastabų apie naujai susiorganizavusią Amerikos - Sovietų Draugingumo Sąjungą, kurios pirmininku yra Dr. Corliss Lamont. Sąjungos tikslas esąs "sudaryti geresnį sąlygumą bei sustiprinti draugiškus santykius tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos, kaip esminę priemonę laimėti karui ir įkurti pasaulinę demokratiją ir įvykdyti pastovią taiką". Kalbamoji Sąjunga esanti savanoriškai organizuojama ir bet kam prieinama. Jokių mokesčių nereikės mokėti. Faktinai tai visi yra nuosirdžiai kviečiami į ją įstoti, nes ją remia labai įžymios asmenybės.

Viskas būtų gera ir gražu, tik Dr. Lamont daro vieną keistą pareiškimą. Jis perspėja, kad Sąjunga nepakėsianti anti - sovietiškos propagandos. Tiesiog gasdina, kad prieš tokią propagandą bus "kas nors darytina". Kokių veiksmų į anti - sovietišką propagandą bus reaguojama, Dr. Lamont nepasako. Gal tai tik tuščias grasinimas. Kaip ten bebūtų, vis dėlto sovietai per savo agentus nori apsidrausti nuo mažiausios kritikos, kurią įspūdžio dėliai, vadina propaganda. Jau čia pertoli nueita. Tiesiog norima importuoti sovietišką cenzūrą. "Molchat' i ne razsuždat'" — tylėt ir negalvot — tai senas carų "ukazas" (įsakymas), kurį sovietija dešimteriopai sutvirtino. Suprantama, kad Amerikos visuomenė panašiais ukazais nesiduos terorizuojama. Per porą šimtmečių demokratiškai besitvarkę, amerikiečiai labai brangina spaudos ir žodžio laisvę. Net karo metu jie atvirai kritikuoja savo administracijos neprieteklius. Reiškia, sovietų padaras svetimoj žemėj nori turėti daugiau teisių negu vietiniai piliečiai. Keistos, laukinės pretensijos.

Tuo klausimu "Pilot" šitaip pasisako: "Yra neuzginčijamas faktas, kad didelis skaičius Amerikos piliečių negali įžiūrėti, ką Rusija galėtų duoti "pastovios taikos įvykdymui". Ko kas neturi, to ir kitam negali duoti. Jei demokratija, tiksliausioj to žodžio prasmėj, yra žmonių valdžia tų pačių žmonių gerovei, tai Rusija tokios demokratijos neturi. Ten žmonės yra bebalsiai. Nėra ten spaudos laisvės. Visos mokyklos tai sovietinio skiepinimo centrai. Ten darbininkas nėra laisvas; kadangi valdžia yra vienintelis darbdavys, tai joks streikas neįmanomas. Gal būt, kad žmonės ten patenkinti savo pančiais. Gal būt, kad jie ir protestuot nenorėtų, jei ir galėtų. Bet visa svarba tame, kad jie nėra laisvi. Ten nėra nė mažiausios demokratijos, tikslioj to žodžio prasmėj..

"Tad būkime atviri ir faktingi. Žodžio laisvė pas mus tikra — bet ne Rusijoj. Sąžinės mes nevaržom, gi sovietijoj tikintiesiems į Dievą labai sunkus gyvenimas... Lamontas ir kiti Babelio statytojai, kurie mano, kad Dievas gali būt iš gyvenimo išstūmtas, susiorganizavo "veikti prieš anti-sovietišką propagandą". Tikėkimės, kad jie veiks žmoniškai debatuodami ir įtikinėdami, o ne Gestapo ir GPU metodomis". K.

Yra Šalis, Kurioj Sviestu Batus Tepama

Sovietų propaganda Amerikoje eina atkaklyn. Iš vienos pusės jie siekia užčiaupti kritiką, gudriai naudodami "penktosios koliumnos" baubą. Kas tik išdrįsta prieš sovietus išsižiot, tą tuč tuojau priskaitoma prie penktosios koliumnos, kuri susidaranti vien iš nacių ir fašistų, anaiplopt ne iš komunistų. Iš kitos pusės, komunistai ne tik ginasi, bet ir puola, naudodami šitokį argumentą: kadangi jie esą pirmos rūšies demokratų, tai juos kritikuojančią ardoma demokratijos šeimonoje sankaika ir tuo būdu sabotazuojama karo laimėjimas. Šitaip klausimą pastatūs, nestebėtina, kad mažai teatsiranda drąsuolių, kurie būtų pasiryžę numaskuoti pragaištingą komunistų veiklą.

Tačiau, kad ir mažai, bet drąsuolių vis dėlto atsiranda. Štai "Boston Post" (birž. 15) praneša, kad

K. Pakštas.

Barbarai Siaučia Lietuvoje

IŽANGOS VIETOJE

Liudnoka mums buvo Lietuvoje 1939 m. rudenį. Lietuvos dar niekas nebuvo užpuolęs. Bet vokiečių įsiveržimas į Čeko-Slovakijos Sudetus spalio 1 d. Kaune buvo labai teisingai palaikytas didžiausių nelaimių pradžia. Mane 6-tą val. ryto tą dieną telefonu prikėlė mielas "Židinio" redaktorius Dr. Ignas Skrupskelis, kurs-jau nakčia sekė Miuncheno nutarimų išdavys. Jau anksti rytą organizacijų ir kai kurių laikraščių oficialiai pradėjome rinktis skubiems pasitarimams. Gilus liudėsys mus buvo apėmęs. Daug kas ir ašarą nusišluostydavo. Labai mes gailėjomės čekų-slovakų, bet spėjome ateisiant dar didesnių nelaimių. Mes aiškiai vaizdavomės, kad mažųjų tautų saugumas atsidūrė katastrofiškoje padėty, kai didžiosios valstybės darė į jas spaudimą nusileisti brutališkai Vokietijos jėgai.

Visos eilės mūsų pasitarimų išvada: sudarymas vienos politinės platformos dviem didžiausiom Lietuvos partijom — katalikų ir liaudininkų. Prie jų užmegstos vienybės skubiai linko žymiausia tautininkų dalis (vadinami voldemarininkai) ir socialdemokratai. Ruošėmės kiek įmanydami pasaulinę katastrofą sukurti didžiausioje lietuviškų širdžių vienybėje. Mes manėme, kad pirmiausia mus gali užpulti vokiečiai, bet rusiškų apetitų mes irgi prisibijojome. Bet valdiškos viršūnės laikėsi visai ramiai, optimistiškai, vienybe nesidomėjo...

Po penkių mėnesių visa Čeko-Slovakija buvo praryta, ogi Lietuvai buvo tuomet atplėštas tikta Klaipėdos kraštas (1939 m. kovo 22 d.). Lietuva neturėjo galimybių pasipriešinti vokiečių smakui, nes britai, prancūzai ir daug žadą rusai labai aiškiai pasisakė negalėsia mums padėti. Jei būtume pasipriešinę — tai vokiečiai būt užėmę visą Lietuvą, ne vien tikta siaurą pajūrį. Taigi agresija prieš Lietuvą buvo viena pirmesniųjų.

Po tos agresijos man darėsi aišku, kad jau laikas muziejų ir bibliotekų brangenybes, auksą ir kitas pinigines vertybes gabenti iš Lietuvos Švedijon, ogi iš ten Amerikon. Tuo reikalu pirmiausia nusiskubinau pas ministerį pirmininką Černių, paskiau pas kelius kitus ministerius. Kalbėjau ir su muziejų direktoriais: p. Galaune ir gen. Nagevičium. Aukštoji biurokratija dar buvo rami. Kai kurie pripažino tiesos mano argumentams, bet jie negalėjo pakrutėti negavę aiškaus ženkle iš pačios viršūnės. 1939 m. prasidėjęs pasaulinis karas ir būsimos okupacijos tikslais įvesti rusų garnizonai irgi nepriverstė valdžios gelbėti lengviau kilnojamas dvasines ir finansines vertybes. Matyt stigo iniciatyvos, patriotizmo ir atsakomybės jausmo...

Po metų nežmoniškai žiaurios bolševikų okupacijos, kilo rusų - vokiečių karas ir nauja Lietuvos okupacija, kurią pagal žiaurumo laipsnį galima būtų padalinti į tris periodus:

Pirmas periodas arba flirtas iš baimės:

Jis truko nuo 1941 m. birželio 24 d. iki rugp. 10 d. Rusų okupacijoj nustoje kelių dešimtų tūkstančių ištremtų į Sibirą, kelių tūkstančių žuvusių politinių kaliniių ir užmuštų per visuotiną sukilimą prieš bolševikų tyraniją, labai menkai ginkluoti lietuviai jautėsi labai pavargę ir prisilėgti, kad galėtų visu stiprumu

Bostono miesto Taryboj kilo labai smarkūs ginčai dėl naujos judamųjų paveikslų filmos, kurią čia norima įvesdinti Maskvos naudai. Filma esanti grynai bolševikiška. Rūpestingieji Amerikos patriotai, kurie sudaro Tarybos didžiumą, griežtai pareiškė, kad kalbamoji filma nepriimtina. Kadangi filmos šalininkai tokiu pat griežtumu reikalavo filmos priėmimo, tai išsivystė labai karšti ginčai, kuriuose pasakyta bolševikų adresu daug karčios tiesos. Kalbėtojai įrodinėjo, kad sovietijos mylėtojų žygiai išseina iš padorumo ribų. Bendri karo reikalai, tai bendri. Nieks to neginčyja. Bet karui pasibaigus, Amerikai su Rusija nepakeliui. Už kelių metų dar gal teks susikauti. Kaip ten ateityje bebūtų, bet šiuo momentu Maskva neturėtų kištis į naminius Amerikos reikalus, neigt mūsų įstaigas, mažybinti Amerikos kareivių nuopelnus ir pernelyg liaupsinti Rusiją, kurios viršūnės yra pasižymėjusios žiaurumu ir žmogžudystėmis. Į tai opozicija atsakė, kad tokią kalbą gali tik pasakyti penktosios koliumnos atstovas, ir kad tokie pareiškimai suteiks naciams daug džiaugsmo. Nežiūrint į tokią argumento kryptį, filmos priešininkai laimėjo. Ji buvo atmesta.

Ginčų eigoje vienas tarybininkas padarė įdomų pranešimą. Kad Amerika, nuo burnos sau atitraukdama, maitina Rusiją, tai jau tokia dženteloniška amerikiečių tradicija. Bet kam Rusijai siųsti sviestą? Rusai, niekad pirmiau sviesto nematė, nežino, nė kas jis yra, nė kas su juo daryti. Kurį laiką jo nenaudojo ir tiesiog paliko pūti. Paskui jau išgudrėjo ir dabar sviestu batus sau tepa... K.

Poeto Joyce Kilmer sūnus, prie mortar platoon'o. Jo tėvas mirė per pasaulinį karą fronte, tik parašęs garsią poemą "Trees". Dabar sūnus užėmė jo vietą ir lavinasi, kad apginti savo, Dėdės Samo šalį.

Katalikų Bažnyčia Ir Darbininkai

Popiežiaus Pijaus XII Kalba, Birželio 13, 1943

Jūsų malonus atvykimas, brangieji sūnūs ir dukterys, kurie valandas ir dienas praleidžiate darbe, kaktos prakaitu pelnytų sau duoną iš žemės. O pasabe, kad pelnius sau ir šeimai pragyvenimą, primenu Mums svarbią mintį ir išganyti žmonijos, tapę didžią paslaptį. Mintis yra ta, kad darbas buvo Dievo

priešintis naujai okupacijai. Ižengę į Kauną, vokiečiai jau rado ten naują lietuvių nacionalinę, koalicinę valdžią, p. J. Ambrazevičiaus vadovaujamą. Šitos valdžios vokiečiai, matomai, ir neketino pripažinti, bet iš karto dar neuždarinėjo jos ofisų. Mat patiems vokiečiams pradžioje dar neaišku buvo kas jų laukia Rusijoj ir jie gal skaitė negudru tuojau aštriai susikirsti su lietuviais. Betgi palengva vokiečiai nuginklavo Lietuvos kareivius ir kasdien siaurino lietuviškos valdžios prerogatyvas. Jauni, mažiau patyrę Lietuvos politikai tuomet pirmiausia savo rūpesniu laikė kuodaugiau išgelbėti brangių gyvybių ir turto menkų likucijų — stengėsi kai ką derybomis laimėti. Bet kai vokiečiai rugpiūčio pradžioje galutinai pasakė, kad jie jokios nepriklausomos Lietuvos dabar nepripažins — tai Lietuvos patriotai tas derybas nutraukė. Lietuvos ministerių kabinetą vokiečiai norėjo matyti patarėjų pareigose, be jokios sprendžiamos valdžios. Su tokia padėtimi Lietuvos ministeriai nesutiko ir visi rezignavo. Taigi 1941 m. vasarą Lietuvai nepavyko save pastatyti okupuotos Danijos padėtin, nors gal būt pradžioje kai kurie naivesni optimistai ir tikėjosi to pasiekti.

Antras periodas — normaliai žiauri okupacija

Prasidėjo 1941 m. rugpiūčio mėn. ir tęsėsi, rodos, iki 1943 m. kovo 19 d., kuomet staigiai buvo uždaryti Vilniaus ir Kauno universitetai, o gal ir kitos šešios aukštosios mokyklos. Jei pirmajam periodui galima skirti iki septynių savaitių, tai antrasis truko apie 20 mėnesių. Bet ir šis antras periodas nebuvo vienodas savo žiaurumu. Per pirmą okupacijos pusmetį Lietuvą valdė vokiečių kariškos jėgos, kurių elgsena priminė 1915 — 1918 m. vokiečių armijos priespaudą Lietuvoje. Tačiau buvo ir skirtumų: 1915 m. vokiečiai Lietuvoje rado maža inteligentijos ir dar nedaug nacionalizmo kaimiečiuose. 1941 m., nežiūrint masinių deportacijų į Sibirą, Lietuvoje dar buvo keli tūkstančiai universitetus baigusiu žmonių ir desetakai tūkstančių su gimnazijų (kolegijų) mokslu. Beveik visi kaimiečiai buvo išėję pradžios mokyklas ir jau gerokai modernizuoto galvojimo. Patriotizmas rėmėsi ne vien tūkstančio metų garsia istorija, bet gal dar labiau pastarosios kartos dideliais ūkiškais ir kultūriniais laimėjimais, kokiais Vokietija negalėjo pasigirti. Patriotizmas ir laisvės troškuly Lietuvoje buvo žymiai didesnis, negu kaikiuriose Vakarų Europos valstybėse. Su šitomis moralinėmis lietuvių jėgomis net žiaurūs vokiečiai rado reikalinga šiek tiek skaitytis, neatakuoti jų iš fronto, bet apeiti jas aplink, kitaip sakant: gudriai apgauti.

Tęsinys 5-tame pusl.

tę praleido Nazarete, dirbdamas drauge su Savo globėju, kad Jis buvo žinomas, kaip "Dailidės Sūnus" (Mato. 13, 55). Tai yra didžioji paslaptis, kad Jis dirbo pirmą nekaip pradėjo mokyti; nuolanus Darbininkas buvo pirma, o paskui žmonijos Mokytojas. (Cf. Apd. 1, 1).

Jūs atėjote pas Mus, kaip pas tėvą, kuris, juo sunkesnis ir didesnis yra jo vaikų gyvenimas, juo didesni jų reikalai ir kartesni vargai, tuo didesniu rūpestingumu jis atsižvelgia į jų reikalus. Jūs atėjote pas Mus, kaip pas Kristaus Vietininką, kuris jaučia savyje, Dievo malonės jėga, malonų prieilankumą, kad Jis, kaip kadaise mūsų Atpirkėjas sakko: "Gaila Man minios" (Mor. 8, 2). Jūs atėjote pas Mus, kaip pas Ganytoją, kuris nukreipia savo žvilgsnį į jus ir už jūsų į tą didžiąją žmonijos dalį, kurią Dievo meilė jam pasikyrė. Jūsų meilėje ir ištikimybėje jis mato jausmus, linkėjimus ir meilę visų tų savo vaikelių, kurių čia nėra. Visa širdimi Mes dėkojame jums už tą Mums suteiktą didelį džiaugsmą ir progą pasakyti jums nuosirdų padrašinimo ir patarimo žodį, kuris šiose neramumo ir nuliūdimo dienose bus jums paguoda ir pamokymas.

Socialinės Reformos

Minios darbininkų skaudžiau atjaučia dabartines nelaimes, nes jie labiau yra prispausti ir turi sunkesnę naštą, negu kiti. Bet šių dienų vargus ir nelaimes jaučia ne vien tik darbininkai, bet ir kiti. Kiekvieno luomo žmonės turi nešti savo naštas, daugiau ar mažiau skaudžias. Ir tikrai ne tik darbininkų socialinis gyvenimas reikalauja pertvarkymo, bet visas bendruomenės gyvenimas, kuris yra dabar sukrėstas iš pat pagrindų. Tai ypatingai opus klausimas, galima sakyti, kad tai yra bendruomenės nervų centras. Bet taip pat, kartais, pavojingas, sukelias išsivaizduotas viltis tiems, kurie užmiršta teisingumo, lygybės, artimo meilės ir bendrojo gyvenimo mokslą, pareikštą Dievo įstatymais ir Bažnyčios balsu.

Bažnyčia — Darbininkų Gynėja

Jūs gerai žinote, brangieji sūnūs ir dukterys, kad Bažnyčia jus karštai myli, ir kad ji ne tik dabar, motinišku rūpesniu ir meile, ypatingai atsižvelgia į reikalus, kurie tiesioginiai jus liečia. Mūsų

Tęsinys 4-tame pusl.

Pirk Karo Bonus šiandien. Jie tave ryt išlaikys.

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

HARTFORD, CONN.

PARAPIJOS PIKNIKAS

Birželio 27, sekmadienį, įvyksta Lietuvių Švč. Trejybės parapijos piknikas. Šįmet bus kitaip. Vietoj lietuvių darže, Glastonbury, tai bus parapijos mokyklos patalpose. Priežastys yra visokeriopos: negalima važiuoti automobiliais ir daržą, negalima extra bus'ų gauti, ir tt. Tai komisija nutarė turėti mokykloje.

Lietuviai, lietuvės ir jaunie nepamirškite, kad Parapijos Piknikas bus tikrai Mokykloje. Diena, sekmadienis, birželio-June 27. Prasidės tuojau po pietų, nes daugelis gal eis ir darba ir negalės vakare dalyvauti.

Turėsime, kaip visuomet, gardžių piknikiškių užkandžių, bus šokiai ir visi pikniko įvairumai, linksmumai. Leidžiame \$50.00 pinigais arba War Stamps. Klebonas Prelatas Ambotas ir komisija nuoširdžiai kviečia visus ir visas atsilankyti ir paremti savo parapijos pikniką.

Buvo parvažiaavę šie kareiviai: Kazys Vilimaitis, kuris mokina kareivius Louisiana valstybėje; Serg. Albertas Vilimaitis, kuris yra Military Police, Springfield, Mass. Tiek tik gavau žinučių apie lietuvius kareivius.

SURPRISE PARTY MATUI IR TEODORAI KRIPAM

Sekmadienį, birželio 13, lietuvių mokyklos salėje buvo sukurta "surprise Silver Wedding Anniversary" vakarienė pp. M. ir T. Kripam. Susirinko gražus būrys prietelių, giminių ir iš šeimos. Dainavo, vad. vargonininkui Justui Balsiui, kvartetas: Edvardas Mončiūnas, Adelė Balsienė, Alena Bagdytė ir Darata Jankauskaitė. Solo dainavo Jonas Mončiūnas, Darata Jankauskaitė, Alena Bagdytė. Sveikinimo kalbas pasakė šie: Prelatas Ambotas, kunigai — Abromaitis, Ražaitis, Vilčiauskas ir Matutis; Matas Kripas iš East Granby, Jonukas Kripukas, Antanas Kripas, Corp. Aleksandras Plungė, Vincas Kripas, Antanas Rutkauskas iš New Britain, Mrs. Pilipauskas, Mrs. Brazaitis, Mrs. B. Barasevičienė iš Brooklyn, Jonas Mončiūnas, Juozas Dubauskas iš Waterbury, Ona Kripaitė, Mrs. Petrukevičienė ir Mrs. Denevitiene, galutinai Matas ir Teodora Kripai. Vakaro vedėju buvo brolis kunigas — J. Kri-

U. S. Navy Photo
GOT 'EM — "As each Jap showed his head, I let fly," said Private first class Lloyd D. Gunnels, U. S. Marines, of Kirbyville, Texas. He is reported to have picked off upward of 100 Japs single-handed, on Guadalcanal. He's at Oak Knoll Hospital, Oakland, Cal.

pas. Įteikta graži dovanėlė, ir paskui buvo šokiai. Grojo lietuvių jaunimo orkestra.

Vienu žodžiu vakaras buvo gražus po smarkaus lietaus, bet visi-visos gražiai linksminosi: valgė, dainavo. Linkime sukaštutininkams ilgiausių metų ir laimės šiame gyvenime.

Šią pramogą suruošė šeima ir ponios Denevitiene, Mončiūnienė, Petrukevičienė, Poteliūnienė; gelbėjo — Kočiūnienė, Elijošienė, Čebatorienė Teofilus ir Čebatorienė Jonas, Stankevičienė, Simonas Gaučas, Mazalienė, Antanas Denevičius, Jonas Petrukevičius, Antanas Ladavičius ir kiti, kurių vardų - pavardžių dabar neatsimenu.

Mikutis Kripukas ir Jonukas Kripukas baigė High School ir pradinę mokyklą, Taipgi šįmet baigia daug iš jaunimo pradinės ir High Schools. Patartume lietuviams tėvams leisti, kiek galima, vaikus į aukštesnes mokyklas - kolegijas. Mokslas nepražus, niekas nepavogs, nepagrobs. Sekime lietuvių žydų ir kitų pavyzdį, siekime mokslo. Tiesa, daug iš lietuvių tėvų negalėjo mokslo gauti, bet lai nepavydų savo vaikams. Matome Amerikoje valia mokytis... kas skaito ir rašo, duonos neprašo. Mokslas yra begalo brangus dalykas. Ragintume, kad tėvai leistų vaikus mokytis mūsų lietuviškoj High School. Turime dviejų metų High School, ir daug svetimųjų naudojami lietuviška High School. Naudokimės patys lietuviškai. Mūsų Seserys Pranciškietės nė kiek neblogiau... o mes manome dar geriau mokina, negu viešose High Schoolėse. Jau laikas mums lietuviams įvertinti save ir savas lietuviškas įstaigas ir mokytojas. Dar nepervėlu. Kaip lietuvių caro laikais troško savų lietuviškų knygų, rašto, mokytojų, mokyklų... neturėjo, o dabar turi pilna sauja lietuviškų mokyklų, mokytojų, knygų, ir dar vis randasi tokių lietuvių, kurie nesinaudoja, bet kartais dar kritikuoja, neleidžia savo vaikams mokytis lietuviškoje katalikiškoje mokykloje... stebėtina, believe me! Visgi, turime viltį, kad lietuvių kas kart darosi daugiau ir daugiau susipratę, ir kaip kiti Amerikoje gyvenantieji duoda savo vaikams mokslo. Lai nebūna nei vienas lietuvis tėvas ar motina, kuris - kuri nesinaudotų Amerikos gražiaja pilnaja laisve mokytis. Amerikoje kas nori ir vių tarpo, kurie turi labai aukštai prasimušti, nes dabar Amerikoje randasi tokių iš lietuvių ątarpo, kurie turi labai aukštą vietą ir moksle ir valdžioje ir politikoje. Jeigu vienas du ar šimtas gali, tai reikia, kad ir daugelį kitų lietuvių galima, tik reikia noro, susipratimo ir darbo. Ką aš iš širdies linkiu mūsų žmonėms lietuviams netik Amerikoje, bet visur.

Ir kariui miela pas motinėle. Kapitonas Gerald J. Crosson, iš New Yorko, grįžęs iš Pietų Pacifiko, džiaugiasi motinos vaišinamas ir kas gali pasakyti, koks tai motinai džiaugsmas... Jis už pasižymėjimus karo veiksmuose jau prie savo krūtinės turi prisegtus šešis medalius.

Ir kariui miela pas motinėle. Kapitonas Gerald J. Crosson, iš New Yorko, grįžęs iš Pietų Pacifiko, džiaugiasi motinos vaišinamas ir kas gali pasakyti, koks tai motinai džiaugsmas... Jis už pasižymėjimus karo veiksmuose jau prie savo krūtinės turi prisegtus šešis medalius.

NAUJAS ANTRAS VIKARAS LIETUVIŲ PARAPIJOJ

New Britain, Conn. — Birželio 10 dieną J. E. Hartfordo vyskupas paskyrė naują lietuvių kunigą Juozą J. Matutį į Sv. Andriejaus lietuvių parapiją vikaru. Šios parapijos klebonu yra kun. M. Pankus ir vikaru kun. Ražaitis. Birželio 12 d. naujas vikaras atvyko į šią parapiją.

naujai įšventintas kunigas Paulius Sabulis iš Ansonia tapo paskirtas į Sv. Jono bažnyčią, Stamford, o kunigas Juozas Matutis į lietuvių parapiją. New Britain, kur klebonauja kun. Pankus ir vikarauja kun. Ražaitis. Linkime kunigam naujose vietose geriausio pasisekimo tarp parapijiečių.

Pereitą ketvirtadienį buvo sveikinami kunigai Gauronskas ir Ražaitis, susilaukę 10 metų kunigystės. Ilgiausių metų!

Lietuvių Raudonasis Kryžius smarkiai veikia. Gegužės 20, įvyko susirinkimas. Dalyvauja gana daug atstovų, bet nebuvo visų draugių atstovų. Pereitame susirinkime buvo nutarta ir įgaliota valdyba, kad susižinotų kas link ambulanso. Šiame susirinkime valdyba išdavė raportą ir pareiškė, kad valdyba atliks pareigą. Pasirodė, kad Hartfordo arba Conn. Valstybės Amerikos Raudonasis Skyrius tuo tarpu nemato reikalo pirkti ambulansą, bet vietoj ambulanso nori, kad lietuvių įtaisyti Blood Donors automobilių. Lietuvių susirinkimas sutiko ir noriai visi aukoja ir tą darbą vykdo.

Tame susirinkime aukavo šie: pp. Kedžiai \$25.00, K. Tamošiūnai \$10.00, J. Zukauskas \$5.00, J. Mančiūnas \$10.00, adv. P. Mončiūnas \$10.00, V. Rasevičienė \$3.00, Navickai \$10.00, Balčiūnai \$10.00, A. Pateckis \$10.00, Petrukevičiai \$5.00, Bringai \$5.00. Viso \$103.00.

Po susirinkimo, girdėti, aukos plaukia. Tikimės greit sudaryti reikalingą sumą Blood Donors automobiliams nupirkimui.

Už siūvimą ir bandažų vnyiojimą Raudonajam Kryžiui gavo auksines sagutes šios ponios: Zarambienė, Mončiūnienė, Kavaliauskienė, Lebeckienė, Navickienė, Tamošiūnienė, Kedienė, Micevičienė. Kalakutas.

Taigi dabar turime tris kunigus — vadus.

Kun. J. J. Matutis yra gimęs ir augęs Stamford, Conn., sūnus pp. Leono ir Pranės Matučių. Pradinius mokslus sekmingai užbaigęs Sv. Jono mokykloje, įstojo į Sv. Tamo seminariją siekti aukštesnio mokslo. Iš ten buvo persikėlęs į Amerikiečių Kolegiją, Louvain, Belgijoje, ir Sv. Brieu, Prancūzijoje. Būdamas Europoje, lankėsi ir Lietuvoje.

Kunigystės mokslus galutinai užbaigė Svč. Marijos Seminarijoje, Baltimore, Md. Kunigu įšventintas gegužės 14 d. š. m. Sv. Juozapo Katedroje, Hartford, Conn. Šventimus suteikė J. E. vyskupas J. O'Brien. Trumpam laikui buvo paskirtas vikaru į Sv. Jono (airių) parapiją, Watertown, Conn.

Sveikiname jauną kunigą J. J. Matutį, atvykusį darbuotis mūsų tarpe, ir linkime sėkmingos darbuotės, nes dirva plati!

PIRMOJI ŠV. KOMUNIJA

Pereitą sekmadienį, 8 val. rytą, Sv. Andriejaus lietuvių parapijos gražus būrys vaikučių priėmė Pirmąją Šv. Komuniją. Vaikučių intencijai šv. mišias atnašavo naujas vikaras kun. J. J. Matutis ir pasakė turiningą pamokslą.

Seselės Pranciškietės rūpestingai priuodė vaikučius ir šias iškilmes.

RIMTAI SUSIRGO

Šiomis dienomis rimtai susirgo p. V. Šimkus, ir randasi General ligoninėje. p. Šimkus yra ilgametis "Darbininko" skaitytojas ir uolus katalikiško veikimo rėmėjas.

Linkime kogeičiausia pasveikti ir grįžti pas savo šeimą.

MŪSŲ KAREIVIAI

Šiomis dienomis sugrįžo pas savo tėvelius paviešėti viršila (sergeant) A. Toconis.

pp. A. M. Rudavičių antras sūnelis išvyko karo tarnybon. Pirmas sūnus randasi kur tai Naujos Gvinėjos salose. Vitalius Mičiūnas, LDS Garbės narės, pp. A. ir B. Mičiūnų sūnus, perkeltas tęsti lekiuojimo lėktuvais mokslus į Maxwell Field, Alabamoj. Jis rašo savo tėveliam, kad yra patenkintas kariniu gyvenimu. Ten sutikęs du lietuvių kariu, būtent, Olšaus-

Katalikų Bažnyčia Ir Darbininkai

Pradžia 3-čiame pusl.

pirmtakūnai ir Mes patys nepraleidome nė vienos progos pakartotinai nepareiškę nurodymų jūsų ir jūsų šeimų reikalais, išdėstydami, kad pagrindiniai socialinės santvarkos reikalai yra tie, kurie jus labiausiai liečia, būtent, pragyvenimo atlyginimas, kuriuo šeima galėtų tinkamai pragyventi, auginti ir išauklėti sveikus vaikus; žmogui tinkamus gyvenimo namus; ištekliaus išleisti vaikus į aukštesnį mokslą ir susitaupyti pinigų nedarbo, ligos ir senatvės laikui.

Šios sąlygos, visos bendruomenės gerovei, turėtų būti visų pripažintos, jei nenorime, kad bendruomenė būtų sukręsta nepasitenkinimais ir pavojingais sukilimais, bet eitu ramiu ir sutartiniu keliu.

Darbininkų Uždavyns

Nežiūrint, kaip pagirtini yra patvarkymai kaikiurių valstybių darbininkų gerovei, ir kaip teisingi yra kaikiurie darbdaviai, tačiau kas gali tikrai teikti, kad tie aukštus idealai yra visur įgyvendinti? Daugelis darbininkų, vyrų ir

ką iš Boston, Mass., ir Joną Bauką, sūnų pp. Povilo ir Anelės Bauką, dabar gyvenančių Manchester, Conn.

Jau trys metai savanoriai įstojes į karo tarnybą (Kas? Red.) šiomis dienomis sekmingai užbaigė lekiuojimo lėktuvu mokslus ir ruošiasi pasiekti leitenanto laipsnį Moodie Field, Georgia.

Linkėtina jaunuoliams sekmingai užbaigti mokslus, ir Jung. Valstybėms laimėjus pergalę, laimingai grįžti pas sauosius.

T.M.

moterų, jausdami savo atsakomybę visuomenės gerovei, šiais nepaprastai sunkiais laikais, nestato savo reikalavimų netvarkingu ir kertštingu būdu. Jie dirba drausmingai ir ramiai, ir tuo neapsakomai didžiai prisideda prie socialinės šeimos tvarkos ir išlaikymo.

Už tą jūsų sutarimą verti esate didžio pagyrimo ir Mes jus raginame tame nusistatyme išstęsti. Tačiau iš to nereikia suprasti, kaip Mes praieitų metų Kūčių vakare sakėme, kad darbininkų klausimai yra jau išspręsti.

Netikri Pranašai

Bažnyčia, tiesos Saugotoja ir Mokytoja, nurodama ir drąsiai gindama darbininkų teises, turėjo neskyki pasakyti perspėjimo žodį, kad žmonės nepasiduotų tuščioms svajonėms ir netikrų pranašų išsvajotiems prižadams, tiems socialinės gerovės netikriems pranašams, kurie gerą vadina blogu, ir blogą geru; kurie šaukdami esą darbininkų užtėrėjais, nepripažįsta, kad gali būti bendri santykiai tarp darbdavių ir darbininkų, tarp darbo ir kapitalo. Toki santykiai, kaip tik yra reikalingi socialiniai santvarkai, visuomenės gerovei ir pažangai. Bet jie tai nepripažįsta.

Tokių darbininkų užtėrėjus jūs girdėjote gatvėse, susirinkimuose, kongresuose. Jūs skaitėte jų prižadėjimus raštuose, girdėjote jų dainose ir himnuose. Bet kada gi faktai atsakė jų žodžiams, ar tikrenybė jų viltims? Tie, kurie jų paklausė ir jiems tikėjo buvo apvilti, ir kas sekė juos, ne tik ne-

pagerino savo būklės, bet dar pasunkino ir pakenkė savo medžiaginiai ir dvasiniai pažangai. Toki netikri pranašai nori mus įtikinti, kad išganymas turi įvykti revoliucijos keliu, panaikinant socialinę tvarką ir sudarant naują, tautiniu būdu.

Socialinė revoliucija pažada darbininkus padaryti galingais. Tai yra tik tuščias žodis, apgaule. Tikrenybėje jūs matote, kad darbininkai pasilieka prarišti, pavergti po valstybės kapitalizmo galybės, kuri visus ir visa pasisavina, ne tik šeimą, bet ir sąžinę, o darbininkus pavėrcia į vieną didelę masinę. Toki tvarka sakos kovoja prieš kitas socialines santvarkas, bet visą tvarko ir visus vėrcia būtbaisaus karo irankiais ir reikalauja ne tik kraujo ir sveikatos, bet žmonių geručių ir nuosavybių.

Jei vadai, kartais, ir gėriasi pagerinę, vienoje ar kitoje srityje, darbininkų būvi, tai yra tik riksmo propaganda, nes toki medžiaginė nauda nėra vertas atlyginimas už žmonių pavergimą, kuris paneigia jų žmogiškas teises, laisvę tvarkyti šeimą, tęsti savo profesiją, pildyti praliečių pareigas, ypatingai pildyti savo tikėjimo ir sąžinės pareigas.

Ne, brangieji sūnus ir dukterys, išganymas negalimas revoliucijos būdu. Tai yra stačiai priešinga Krikščionybės mokslui. Išieškoti tik vien sau medžiaginės naudos, ir prisidėti prie revoliucijos, kyla iš neteisingumo ir nepaklsumo civilizacijai valdžiai. Toki žmonės yra atsakomingi už piliečių pralietą kraują ir bendrosios nuosavybės sunaikinimą.

(Bus daugiau)

No. 3 in a Series on "How to Keep 'em Working"

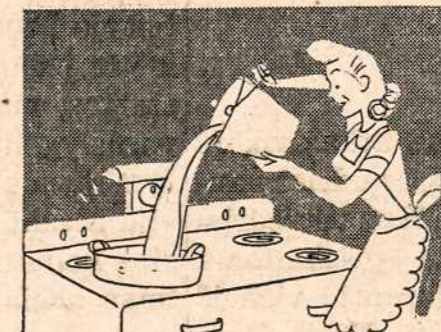
Ką daryti, kad Jūsų elektrinis pečius ilgiau tvirtų

Laikyk pečių ir jo viršų švariai. Jei maistas ar skysčiai ant atdaro pečiaus išsipiltų, užsuk elektrą ir su minkštu šepetiu išvalyk "coil". Patariama naudoti paplokščiu dugnu indą, su kuriuo geriausia galima priėti.

Nevartok per daug vandens. Verdant daržoves, reikalinga tik mažas kiekis vandens skauradoje. Mažiau vandens naudoti, daugiau gausi vitaminų ir mineralų.

Perkeisk burnerius, kaip pakeisti "spare" tire ant savo karo. Tas taipgi prailgins burnerių amžių. Tyrinetojai yra patyrę, kad frontinės dalys yra naudojamos 90% laiko. Ar ir Jūs duodate jiems persidirbti?

Kartas nuo karto patikrink. Jūsų pečius buvo padarytas, kad ilgai tvirtų. Nežiūrint, vis-gi kartas nuo karto jis reikalingas pataisyti. Paveskite tą padaryti atsakomینگam žmogui. Nebandyk pats taisyti.

★ BOSTON EDISON COMPANY ★

BUY WAR BONDS AND STAMPS

LDS Studijų Rateliams

Popiežiaus Leono XIII Enciklika

9. BAŽNYČIA ŽMONIJOS MOKYTOJA

Tikėjime ir dorovės mokyje Bažnyčia pats Dievas skyrė būti Jo dieviškojo autoriteto dalininkė ir per Jo dangiškąją dovaną jo pasilieka nesuklaudinama. Iš tikrųjų Bažnyčia yra didžiausioji ir tikriausioji žmonijos mokytoja; ji turi neužginčijamą teisę mokyti žmones. Palaikoma, tiesa, gauta iš savo dieviškojo Isteigėjo, ji visuomet stengėsi išpildyti Dievo jai skirtą pasiuntinybę; nenugalima jokių kliūčių, kurios ją apsupa iš visų pusių, ji niekuomet nenustojė skelbus savo laisvę mokyti žmones; ir tuo būdu baisi pagonijos prietarai buvo nugalėti, o pasaulis atnaujintas Krikščioniškąja išmintimi.

Mokslo ir Pažangos Palaikytoja

Pats protas aiškiai nurodo, kad dieviškojo apreiškimo ir prigimties tiesos negali būti vienos kitoms priešingos, ir jei pasirodo priešingumai, tai būtinai yra klaidos. Taigi Bažnyčios dieviškasis mokymas ne tik nėra mokslo ir pažangos kliūtis, ar kokiu nors būdu trukdąs civilizacijos pažangą, bet tikrenybėje nurodo tikrąjį tiesos kelią. Ir čia tai yra didelė nauda žmonijos laisvės išstobulinimui, nes pats Viešpatis Jėzus sakė, kad tiesa padarys žmogų laisvu: "Jūs pažinsite tiesą ir tiesa padarys jus laisvais" (Jo. 8, 32). Taigi nėra prieštasties tikrąjį laisvei nusiskusti, arba tikrąjį mokslui apgailestauti, jei teisingos ir reikalingos teisės jas tvarko, kuriomis, Bažnyčios ir paties proto sprendime, žmogiškas mokymas gali būti tvarkomas. Iš tikrųjų Bažnyčia, kaip faktai visur įrodo, visų pirmiausia ir labiausia rūpinasi apginti Krikščionišką tikėjimą, gi tuo pačiu metu, skatina ir platina visokį žmogiškąjį mokslą. Nes mokslas pats savyje yra geras dalykas, pagirtinas ir pageidaujamas; ir toliau visas mokslas paeinąs iš sveiko proto, ir tikrenybėje sutinkąs su dalykais, nemažai prisideda prie patvirtinimo ką mes tikime Dievo apreiškimu. Bažnyčia, mūsų visų didžiajai naudai, rūpestingai išlaikė senovės mokslo palikimus; visur atidarė mokslo įstaičius ir skatino mūsų protinę pažangą platindama meną, kuriuo mūsų amžiaus kultūra taip aukštai pakilo. Galutinai, mes neturime užmiršti, kad plačios dirvos yra paliktos laisvam žmogaus darbui ir sumanumui; čia yra dalykai, kurie neturi būtino sąryšio su Krikščionišku tikėjimu ir dorove, arba kuriuos Bažnyčia, nepareikšdama savo autoriteto, palieka laisvam ir nevaržomam žmonių sprendimui.

Klaidingas Liberalizmas

Iš to viso galima suprasti tos laisvės esmę ir būdą, kurią taip karštai skelbia liberalizmas. Iš vienos pusės, jie reikalauja sau ir valstybei tokios sauališkios laisvės, kuri atidaro kelią visokioms blygybėms. Iš kitos gi pusės, jie visokiais būdais trukdo Bažnyčios veikimui, suvaržo jos laisvę siauriausiose ribose, nors iš jos mokslo ne tik kad negalima bijoti, bet visais atžvilgiais didžiai pasinaudoti.

"Sąžinės Laisvė"

Kita laisvė, apie kurią taip plačiai kalbama, yra sąžinės laisvė. Jei šitoji laisvė reiškia, kad žmogus gali pasirinkti, kaip jam patinka, Dievą garbinti ar Jo negarbinti, tai reikia pasakyti, kad ji tai buvo Mūsų pirmiau įtikinančiai atsakyti. Bet jei tai reiškia, kad kiekvienas žmogus valstybėje gali sekti Dievo valią, ir, iš savo sąžiningos pareigos ir niekieno nevaržomas, pildyti Dievo įsakymus, tai reikia pareikšti, kad tai yra tikroji laisvė, laisvė tikrai verta Dievo vaikams, laisvė, kuri išlaiko žmogaus vertybę ir yra galingesnė už visokią prievartą, laisvė, kurią Bažnyčia visuomet skelbė ir taip aukštai vertina. Tai yra laisvė, kurią A-paštalai taip karštai skelbė, Krikščionybės gynėjai reikalavo visiems žmonėms ir kurią milijonai kankinių savo krauju patvirtino. Taip ir turi būti; nes šitoji Krikščioniškoji laisvė neužginčijamai liudija, kad Dievas yra žmogaus Valdovas ir, kad žmogaus didžiausioji pareiga ir galutinis tikslas yra Dievas. Šitoji laisvė neturi nieko bendro su klaidingu ir maištingu mokslu; ji nežemina paklusnumo žemiškajai valdžiai, nes teisė duoti įsakymus ir reikalauti paklusnumo yra tik tada, kada tie įsakymai nėra priešingi Dievo nustatytos tvarkos. Bet jei yra kas įsakyta aiškiai priešinga Dievo valiai tada yra nutolstama nuo dieviškai įstatytos tvarkos ir tuo pačiu tiesioginiai pasipriešinimas dieviškajam autoritetui; už tai tada yra teisinga neklausyti.

Liberalizmas Naikina Laisvę

Liberalizmo skelbėjai, tačiau, kurie teigia, kad valstybė yra absoliutė ir visagalinti, ir skelbia, kad žmogus gali gyventi visiškai nepriklausąs Dievui, tos laisvės, apie kurią Mes kalbame, tai yra tikrąją sąžinės laisvę, ir kuri yra neatskiriama nuo dorovės ir tikybės, nepripažįsta. Jie skelbia, kad kas tik yra daroma tokios laisvės išlaikymui yra blygybė ir įžeidimas val-

Barbarai Siaučia Lietuvoje

Pradžia 3-čiame pusl.

Per pirmą okupacijos pusmetį gudriai ir palengva Gestapo suėmė visus krašto siūlus, visus gyvenimo nervus į savas rankas, beveik visur pakeisdama armijos atstovus savais viešais ir slaptais agentais. Tuomet prasidėjo čiulpimas visų ekonominių Lietuvos syvų. Vokiečiai atsisėdo garsiuose Lietuvos kooperatyvuose, akcinėse bendrovėse, bankose, dvaruose, geresniuose namuose ir elgesi kaip tikri savininkai, lietuvių nesiklausdami. Jų elgesis buvo panašus į pirmiau nustatytas bolševikų normas: pas sovietus viskas priklausė valstybei ar kai kuomet partijai, panašiai ir pas nacių. Lietuviai turėjo virsti proletarais, į savo darbu uždirbtą turtą jie dar galėjo pasižiūrėti, bet negalėjo jo savu vadinti arba juomi naudotis. Už prasižengimus grėsė didelės bausmės.

Tačiau kultūrinėje ir religinėje srity vokiečiai toleravo kelias mažesnes bolševikų atimtas laisves. Pamaldos buvo leidžiamos ir net per radio transliuojamos. Leista atspausdinti evangelijas ir kai kuriuos patriotinius raštus. Bolševikų griežčiausiai uždrausta Lietuvos vėliava buvo leista iškabinti prie Karo Muzejiaus. Nors nepriklausomybės šventė buvo uždrausta, bet lietuviai draudimo nepaklausė ir 1942 ir 1943 m. papuošė savo namus tautinėmis vėliavomis, bažnyčios laikė pamaldas ir turėjo mitingus. Vokiečiai jautėsi užgauti, bet vis dėlto nedrįso lietuvių hausti. Visų tipų mokyklos ir universitetai dirbo ir visas mokslas ėjo lietuvių kalba. Liko ir senieji mokytojai. Ėjo bent tuzinas ar daugiau lietuviškų laikraščių, nors stipriai cenzuruojamų. Tai buvo daroma lietuviams nuraminti ir prie naujos "tvarkos" pripratinti.

Trečias periodas — vandalizmas

Antrajame periode Lietuvos padėtis buvo kiek panaši į Bohemijos - Moravijos protektoratą. Betgi buvo ir žymių skirtumų: Lietuva buvo labiau išnaudojama ekonomiskai, lietuviai mažiau gaudavo maisto už čekus, bet Lietuvos universitetai dar tebedirbo, mokyklose nacifikacijos įtaka mažai buvo jaučiama dėka didelio mokytojų atsparumo. Šių metų vasario mėnesį vokiečiai sumanė pritraukti lietuvių "savonarių" ir vokišką armiją. Tų savonarių nebuvo, nors vokiečiai ir gyrėsi jų turį. Vėliava, pavasari, vokiečiai nusprendė praverstiną mobilizaciją Baltijos respublikose, kuriose jie tikėjosi gauti iki pusės milijono karo tarnybai tinkamų kareivių ir karininkų. Nuo šėsių milijonų gyventojų šis skaičius yra maždaug normalus. Nuo trijų milijonų Lietuvos gyventojų galėtų gal sumobilizuoti apie 250,000 vyrų ir apie 4000 karininkų. Mobilizacijos paskatinimui buvo šaukta visos Lietuvos konferencija (balandžio 5 d.), bet joj nedalyvavo nei vienas svarbiųjų politikos veikėjų, nesutiko dalyvauti nei vyskupai, nei vienas visuomeniskai įtakingas generolas. Smulkesnieji žmonės konferencijon susirinkę kalbėjo kaž kaip miglotai ir neryžtingai. Visa Lietuva suprato, kad konferencija irgi neišsuderėjo pilnos nepriklausomybės. Iš kelių šaltinių žinome, kad vokiečiai siūlė tik tokią atsiprašant "autonomiją", kokią buvo suteikę jai rusų okupantai: bus "lietuviškų" quislingų valdžia, kurios prezidentas tik tiek galios turės, kiek Sovietų Ukrainos ar Bohemijos-Moravijos "prezidentai" turi. Tokią dovaną Lietuvos patriotai atsisakė priimti ir už ją kariauti. Apie 3000 jaunų studentų išbėgiojo į girias, inteligentija užčiaupė lūpas. Smarkiau plito slaptoji spauda. Jaunimas kiek įmanydamas slapstėsi, kad išvengtų mobilizacijos ir privalomų darbų vokiečių karo mašinai.

Lietuva gana savotiška šalis: jos studentai turi magiškos įtakos į visą jaunimą. Kiek sekiau statistiką, nepastebėjau nei vienos šalies, kur biednų ūkininkų vaikai beveik vieni užpildytų universitetus, kaip Lietuvoje. Jie nuostabiai gerai organizuoti, artimiausiais draugystės ryšiais susijungę su plačiomis ūkininkų ir darbininkų masėmis ir per tai turi kolosalinę įtaką visame krašte, o dalis jų, ypač gausūs ateitininkai (t. y. katalikų studentai) jau nuo seniau yra pripažę ir slapta veikti, ir individualiai orientuoti. Kai universitetus vokiečiai uždarė — darėsi jau visiškai aišku, kad studentai sutrukdys mobilizaciją. Ir taip vokiečiai nustojė didelės armijos Baltijos respublikose, kuomet toji armija jai labiausiai pasidarė reikalinga. Ar supras laisvasai pasaulis kiek čia buvo rizikos ir kiek reikėjo didvyriškos drąsos? Ar įvertins darbu, pripažinimu?

(Bus daugiau)

stybei. Iš tikrųjų, jei tai, ką jie skelbia būtų tiesa, tada mes būtumėme priversti gyventi didžiausioje prievartoje ir vergijoje.

Klausimai Apsvarstymui

1. Ar Bažnyčios mokslas varžo žmonių tikrąją laisvę?
2. Ką reikia pasakyti apie laisvamųjų skelbiamąją "sąžinės laisvę"?
3. Ar laisvamajai skelbia tikrąją laisvę?

Fat Fight Talk

"Tell your wife to save every drop of waste kitchen fats to make glycerine for gunpowder to fire the guns that guard the ships we build," Tony Evers tells Louis Cohan at Consolidated Shipyards, Morris Heights, N. Y.

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS ABITURIENČIŲ IŠLEISTUVĖS

Išausus giedriam birželio 6-tos dienos rytui, Juozapo Marijos Viloje, Newtown, Pa., jau tėsė nepaprasto šventadienio nuotaika. Tą dieną vienuolika mokyklos auklėtinų užbaigė ketverių metų mokslą ir priėmė atestatus. Tą brangią dieną minint, abiturientės, apsuptos artimųjų ir draugių, išklausė Šv. Mišių ir priėmė Komuniją. Pergventi įspūdziai ilgai paliks širdyje. Kažin ką tai nekaskdieniško ir kilnaus galėjai išskaityti tų mergaičių veiduose. Svelniais balsais ir visa širdimi giedojė mokinių choras.

Pietūs praėjo pakilusioj nuotaikej tėvelių ir artimųjų draugėje, kurie būsimosioms abiturientėms nepagalėjo šveikinti jų dovanų.

Svarbiausioji dienos dalis — užbaigimo aktas — įvyko gimnazijos auditorijoje, 4-tą val. p. p. Skoningai papuoštoje scenoje choras išpildė keletą dainų (tarp jų dvi lietuviškas: Kurdinaičio "Vakarą" ir liaudies dainą "Vai, Lietuva Motinėle"). Dainas palydėjo svečių gausios katutės.

Kalbėjo kun. dr. V. Martuse-

vičius ir p. J. T. Coghlan. Abu svečiai iškėlė katalikiško auklėjimo svarbą ir jos naudą visuomenei. Klasės vardu atsišveikinimus tarė Emilija Valavičiūtė ir Elena Jankauskaitė. Ne vieno akyse suspindo ašara klausant tų kuklių, bet jaudinančių atsišveikinimo žodžių. Kun. Vasiliauskas, mokyklos kapelionas, įteikė abiturientėms atestatus. Trys mergaitės (Danutė Staknytė, Emilija Valavičiūtė ir Amelija Pūkaitė) gavo pinigines dovanas už pasižymėjimą lietuvių kalboje nuo didaus tėvynės mylėtojo kun. J. Karaliaus, kuris visomis įžegomis stengėsi uždegti jaunime didesnę meilę savo tautai. Sekančios trys (Dorothy Bates, Pranciška Sieldik ir Elena Adomaitytė) buvo apdovanotos kun. J. Čepukaičio už aktyvumą mokyklos gerovei. Laimėjusios šias dovanas mergaitės visuomet liks dėkingos geradėjams.

Programos pabaigoje choras giedojė Danguos Tėvo garbei.

Telaimina Dievas mūsų abiturientėjų gyvenimo kelią ir jų taurius idealus.

Pajūrio Mergaitė.

Lietuviai Nupirko Karo Bonų Už \$22,025.00

Philadelphia, Pa.

Birželio 13-tą dieną, Švento Kazimiero parapijoj įvyko bonų pardavimo dėl nupirkimo Lietuviško bomberio Philadelphiajos lietuvių vardu. Bonai buvo parduodami po kiekvienų mišių ir vėliau svetainėj, kur buvo įdomi programa.

Ponas Juozas Kavaliauskas vedė programą tikrai sumaniai. Programai prasidėjus, pirmiausia kalbėjo Pensylvanijos Universiteto Profesorius Alfredas Senn, kuris ragino lietuvius pirkti bonus. Po to, buvo rodomi judami paveikslais apie karą. Vėliau, gražią ir turtingą kalbą pasakė ponas Jonas Grinius. Jautriai kalbėjo taip pat kunigas Vincas Vežis ir ponas Enoch Liepa. Programoj dalyvavo ir kareivis Jim Hefferman, kuris šiomis dienomis grįžo iš Tunisijos, kaip sužeistas kareivis. Trumpai ir karštai jis pareiškė klausytojams, kad mūsų kareiviai viską nuveiks, jeigu mes be pertraukos pirsime bonus.

Tą dieną bonų buvo išparduota už 22,025.00. Bonai buvo rašomi ir išduodami vietoj. Juos

išdavė p. Petronėlė Antanaitienė, Lietuvių Radijo Stoties WHAT, vedėja. Jai pagelbėjo, ponija Anelė Urvakienė ir ponios, Barborą Mickunienė, Julija Baranauskienė, Amilija Norkienė ir panelė Teklė Balčiūnaitė.

Philadelphiajos lietuvių užsiurbiežė išpirkti bonų už \$400,000.00. Iki šiol jau išpirko beveik ketvirtą dalį tos sumos.

Ponas Juozas Kavaliauskas, vajeaus Pirmininkas, dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie South Philadelphiajos vajeaus ir padarė jį sekmingu. Be to, ponas Kavaliauskas dar dėkojo gerbiamam klebonui, kunigui Ignacui Valančiūnui, kunigui Vincui Vežiui ir kunigui Stanislovui Railai už jų nuosirdų pritarimą tam vajui. J.K.

Pietų Amerikoje Kelionės Įspūdziai

Parašė Kun. J. Paškanskas. Knygutė labai įdomi ir verta kiekvienam įsigyti. Kaina tik 25c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jums nereikia porcijų korčiukės pirkimui J. V. Karo Bonų.

ISTORIJA TRYLIKOS PATRULIŲ HEROJŲ!

A METRO GOLDWYN MAYER PICTURE STARRING ROBERT TAYLOR AS SERGEANT BILL PANE GEORGE MURPHY THOMAS MITCHELL LLOYD NOLAN LEE BOWMAN ROBERT WALKER DESI ARNAZ

TIKRAS DALYKAS

"Grieblantis už širdies! Pagerbia hercizme, kuris niekad nebus užmirštas". Vice President of the Philippines Sergio O. Meno.

"Tikra istorija, kurie mes esame buvę ir aktualiai atsimename". Lt. Mary G. Lohr, Bataan Army Nurse.

DABAR RODOMI LOEW' STATE TEATRE, 20 Mass. Ave., Boston, ORPHEUM TEATRE, 413 Washington St., Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LAWRENCE, MASS.

Viešąją mokyklą su dideliais pažymėjimais — "Great Distinction" baigė Edvardas Mokevičius, Adelė Padvaikaitė, Marcelė Vespeliūtė, Veda Strazdas ir su "Distinction" Richard Piragis.

Taipgi baigė viešąją mokyklą Emilija Gaidytė, Veronika Karsokaitė, Pranas Skucevičius, Julijona Stanavičiūtė, Jonas ir Vanda Suslovičiai, Pranas Venčius ir Genevaitė Zenavičiūtė.

Trumpom atostogom porai savaičių sugrįžo iš Šv. Marijos seminarijos, Baltimore, Md., klerikas Juozas Puišys (Pash). Pabaigoje šio mėnesio grįš seminarijon.

Ketvirtadienį, birželio 10 d., baigtas Air Raid Warden kursas, kurį lankė Antanina Arlauskaitė, Ona Akstinienė ir mūsų klebonas, kun. P. M. Juras, ir dar kitas lietuvis.

Mokytojai Cecilijai Armenaitėi, sekmadienį, birželio 6 dieną, Arlauskų patalpose suruošta pagerbtuvės — "surprise party". Panelė Armenaitė pasekmingai baigė Normal School Lowellyje ir gavo mokytojos laipsnį. Kadangi ji daug darbovis įvairiose draugijose tad prisipildė kupina stuba sveikintojų, kurių tarpe net buvo iš Mississippi asmenyje leitenantė Lena Korosa, R. N. Apgailastauti, kad nepadarėta erdvių svetainėje. Susirinkusieji užkandžiaudami praleido popietį linksmoje, jaukioje nuotaiškoje. Įteikta jai daiktai ir pinigine dovana su nuosirdžiausiais linkėjimais. Mūsų klebonas, kun. P. M. Juras, sveikino p-lę Armenaitę savo ir parapijos vardu. Reiškė džiaugsmo ir vilties, kad panelė Armenaitė ir ateityje nenulstančiai darbuosis Bažnyčios džiaugsmui ir lietuvių labui.

Pastaromis dienomis panelė Armenaitė baigė pamokų eilę lankantiems į First Aid kursą. Ji yra pasiryžusi duoti "Pirmosios Pagalbos" pamokas moterims lietuvių kalba, jei tik jų susirašytų ganėtinai skaičius.

Studentė Julijona Andriuškevičiūtė, kuri mokinasi Emma

nuel College, vasaros atostogose darbuojasi North American Chemical Research laboratorijoje. Aušrelė.

NORWOOD, MASS.

Sekmadienį, birželio 13 d., 8 val. rytą, Šv. Jurgio lietuvių parapijos vaikučiai laike šv. mišių priėmė Pirmąją Šv. Komuniją. Taipgi bendrai priėmė Šv. Komuniją Šv. Vardo draugijos nariai.

Šiomis dienomis, Norwoode ligoninėje padaryta operacija p. T. Steponavičienei, gyv. 21 Folan Ave. p. Steponavičienė yra Sąjungietė. Linkime greitą pasveikimo.

Karys Jonas Kulišauskas, praleidęs keturias dienas savo tėvelius, grįžo į karo tarnybą ketvirtadienį. Jis rašo, kad ilga kelionė pavyko. Tik apgailastauti, kad neturėjo progos su visais savo draugais atsiveikinti. Tikisi kada nors vėl pasimatyti.

BROCKTON, MASS.

Ateinantį sekmadienį, birželio 20 d., 6 val. vakare, Brocktoniečiai savo kunigam jubiliejatam pagerbti, parapijos salėje ruošia iškilmingą bankietą.

CAMBRIDGE, MASS.

Šeštadienį, birželio 12 d. N. P. bažnyčioje, apsišvedė p-lė Emilija Šeškauskaitė su p. Antanu Neviera. Vestuvių bankietas įvyko Columbus svetainėje. Dalyvavo virš 200 svečių. Linkime jaunavedžiams linksmaus gyvenimo.

Sekmadienį, tuoj po pamaldų, parapijos svetainėje įvyko LDS 8 kp. susirinkimas. Susirinkime tartasi apie parengimą dėl sudugosio Elmhursto N. J. Seselių Našlaityno. Išdalyta knygutės kuopos nariams dėl foto aparato. Patartina visiems, pirkti šių bilietukų ir parengimą šį parengimą, nes visas gautas pelnas bus paskirtas Našlaityno naudai. Kuopos nariai deda visas pastangas, kad daugiau išpardavus šių bilietukų ir, kad parengimas bū-

ty sėkmingas. Užtat, nesigailėkime mažos sumos geram tikslui. Parengimas, "Penny Sale" vakaras įvyks liepos 12 d., parapijos svetainėje, 8 val. vakare. Tą vakarą laimingas bilietuko numeris laimės gražų foto aparatą.

Sekmadienį, birželio 13 d. 3 val. p. p. ir 7 val. vakare, parapijos svetainėje, mokyklos vaikučiai, mokyklos užbaigimo proga, perstatė gražų veikalą "Ex Vienuolė" arba Motinos klaida. Veikalas tikrai buvo gražus, įspūdingas ir pamokiantis. Dalyvavo skaitlingai publikos. Jokios įžangos nebuvo. Dėka Seselių mokytojų triūšium, vaikučiai savo roles labai sumaniai išpildė. Publika labai tenkinosi vaikučių gabumais.

p. p. F. K. Janiunų sūnus, — Albinas, praeitą savaitę lankėsi pas tėvelius vieni savaitė atostogų. Po atostogų jaunuolis Albinas išvyko 10 dienų Šv. Jono Seminarijos moksleivių stovyklon N. H. Grįžęs iš tenai, jaunuolis Albinas, stoja į Šv. Jono Seminariją, nes jo pašaukimas yra, būti kunigu. Sveikinam jaunuolį Albiną ir linkime sėkmių.

Sekmadienį, birželio 13 d. 8:30 val. N. P. bažnyčioje apie 20 mūsų parapijos vaikučių, priėmė pirmąją Šv. Komuniją. Vaikučiams Šv. Komuniją suteikė kun. P. J. Juškaitis.

Gauta žinių, kad jaun. leitenantas lakūnas F. Radziukynas paaugštintas vyresnio leitenanto laipsniu. Leit. F. Ra-

KUNIGAS JUOZAS PETRAUSKAS,

gimęs sausio 20, 1907 m. Gardner, Mass. iš tėvų Mykolo ir Apolonijos Petrauskų. Turi dvi seseris ir du brolius. Sesuo Elžbieta ir brolis Stasys gyvena su mamyte, Gardner, Mass., brolis Jonas yra TT. Marijonų Kongregacijos narys ir šįmet bus išventintas kunigu, o sesuo Pranciška yra slaugė U. S. kariuomenėje ir nuo pereinamųjų metų išvykusi į Šiaurės Afriką.

Jojo tėvelis mirė prieš penkis metus. Kun. Juozas Petrauskas pradžiaus mokyklą ir High School baigė Gardner, Mass. Po to įstojo ir baigė Šv. Kryžiaus kolegiją, Worcester, Mass. ir Šv. Jono seminariją, Brighton, Mass. Į kunigus išventintas birželio 2 d., 1933 metais.

Pradžioje buvo paskirtas į Šv. Petro parapiją (svetimtaučių) vikaru, o lapkričio mėnesyje tais pačiais metais į Šv. Roko lietuvių par., Brockton, Mass., kurioje ir iki šiol tebeveikarauja.

Šv. Juozapas buvo dailydė. Kadangi kun. Petrauskas yra Juozapas, tai jis ir pasirinko sau hubby — dailininkystę. Iš tikrųjų, reikia tik stebėtis jo gabumais ir noru dirbti. Klebonas kun. J. Švagzdys, matydamas kun. Juozo didelį sumanumą, pavedė jam statyti naują svetainę. Reikia pasakyti, kad kun. J. Petrauskas ją pastatė savo rankomis, žinoma, su parapijiečių pagalba. Dabar yra viena puikiausių svetainių.

Kun. Juozas yra ne tik dailydė, bet geras administratorius ir uolus kunigas. Nėra buvęs Šv. Roko parapijoje pikniko, vakarienės ar kitokio parengimo, kuriam jis nebūtų vadovavęs. Ir visi parengimai buvo sėkmingiausi.

Jis taipgi yra visų parapijiečių mylimas ir gerbiamas. Birželio 2 d., šįmet, kun. Juozas minėjo 10-ties metų kunigavimo sukaktį. Sveikiname Jubiliejatą ir linkime Dievo palaimos jo kilniuose darbuose.

dziukynas siūnia tėveliams kas mėnesį po \$100 pirkti Karlo bonams. Jo sesutė Marytė šiuo tarpu pergyveno sunkią operaciją, ir jau sveiksta. Taipgi, leit. A. Matusevičius paaugštintas kapitono laipsniu ir, dabar randasi Georgia valstybėje. Sveikiname mūsų parapijos jaunuolius pasiekusius aukštus laipsnius.

p. Antano Daukanto, Federacijos apskričio pirmininko, "Darbininko" bendradarbio ir veikėjo, žmona p. Emilija Daukantienė po sunkios operacijos birželio 15 dieną grįžo iš ligoninės į namus.

p. Emilija Daukantienė yra Moterų Sąjungos 22 kuopos protokolų raštininkė ir įžymi veikėja ir dainininkė. Sąjungietės džiaugiasi, kad p. Daukantienė sėkmingai pergyveno skaudžią operaciją ir jau sveiksta, ir linki sustiprėti sveikatoje ir vėl darbuotis.

p. Daukantienė buvo pasižadėjusi dalyvauti Darbininkų Radio programoje, kuri buvo numatyta Moterų Sąjungos vaistų užbaigimui. Tikimės, kad ji sustiprėjęs sveikatoje vėl kada nors savo gražų balsą paleis oro baigomis.

Sąjungietės ir LDS nariai labai užjaučia p. A. Daukantį, uoliam darbininkui lietuvių katalikų dirvoje, kad jis turėjo praleisti dvi savaites atostogų be savo žmonelės. Birželio 14 d. grįžo darban.

A. A. Sąjungietė.

Pirkite Karo Bonus ir Stamps

KUN. FELIKSAS NORBUTAS,

sūnus Aleksandro ir Kazimieros (Gedminaitės) Norbutų, gimęs Užventyje, Lietuvoje. Su savo tėveliais ir Ameriką atvyko vos 3-jų metų amžiaus. Jojo tėveliai jau yra mirę. Turi brolių Adomą ir sesutę Ievą Skrickienę, So. Bostone. Pradžios mokyklą baigė So. Bostone, High School — Bostono Latin, Bostono Kolegiją ir Šv. Jono Seminariją, Brighton, Mass.

Į kunigus išventintas gegužės 25, 1928 m. Pirmiausia buvo paskirtas vikaru Brocktonan. Paskui vikaravo: So. Bostone, Norwood, Cambridge, Lynn, Haverhill, Hingham ir dabar vėl Brocktone.

Kun. Feliksas mylimiausias dalykas — hubby yra knygos. Jam jos nebusibosta skaityti dieną ir naktį. Kun. Feliksas Norbutas dar studentu būdamas bendradarbiavo "Darbininkui" ir kitiems laikraščiams. Jojo straipsniai visuomet lietuvių darbininkų klausimą. Studentavimo metu yra pasižymėjęs nepaprasta orientacija debatuose ir kalbose. Jis yra be galo malonus, nuosirdus ir visų mylimas kunigas.

Nors 3-jų metų atvežtas iš Lietuvos ir jos visai neatsimena, bet jojo krūtinėje liepsnoja didelė Lietuvos meilė. 1940 m., birželio 15 d., bolševikams užėmus Lietuvą, jis be galo sielojosi Lietuva ir jos žmonėmis. 1941 m. Lietuva pakliuvo po naciais, kurie irgi nemažiau skriaudžia ir engia Lietuvą. Visą tą atjausdamas, kun. Feliksas Norbutas parašė trijų aktų dramą — "Svastikos Vergijoje", kuri pilniausiai atvaizduoja nacių žiaurumą ir Lietuvos vargus.

Kun. F. Norbuto parašyta drama buvo suvaidinta beveik visose Naujosios Anglijos lietuvių kolonijose. Jis pats režisavo ir vadovavo.

Parapijoje labai daug ir pavyzdingai darbuojasi jaunimo tarpe, būtent: vadovauja Brocktono liet. parapijos dramos rateliui, sodalietėms ir daug dirba su C.Y.O. organizacijos jaunimu.

Šįmet gegužės 28 d. suėjo lygiai 15 metų, kaip kun. Feliksas tapo kunigu. Ta proga sveikiname Jubiliejatą ir linkime Jam ilgiausių, ilgiausių metų.

NASHUA, N. H.

Šeštadienį, birželio 19 d. Pirmosios Komunijos klasės, vaikai prieš antrą kart išpažinties. Sekmadienio rytą, laike 8-tos valandos Mišių jie priims Pirmąją Komuniją. Tuojaus po Mišių, bus jiems paruošti pusryčiai parapijos svetainėje.

Sekmadienio po pietų, antrą valandą, visi tie vaikučiai susirinko bažnyčioje, atnaujinti Krikšto įžadus, ir priimti Skaplierių ir Rožančių.

MOKYKLOS UŽBAIGIMO PROGRAMA

Birželio 20 d. — 4-tą valandą po pietų, įvyksta iškilminga mokyklos užbaigimo programa. Vaikučiai, Seselių vadovybėje, smarkiai ruošiasi prie Teatrėlio ir kitų programos dalykų išpildymo. Netik tėvams ir motinėms, bet abelnai visiems mūsų žmonėms bus miela ir įdomu pamatyti bent dalį mūsų mokyklos vaistų. Todėl tikimės, kad žmonės skaitlingai į šį parengimą atsilankys.

KARO TARNYBA
Užpėreitą savaitę dar trys

laivyno gyvenimas gerai patinka. Juozas Mikelonis prisituntė gražių vaizdelių iš Kalifornijos.

WORCESTER, MASS.

Lietuvos Vyčių 26 kuopa perreitime susirinkime nutarė ruošti gegužinę Maironio Parke, birželio 20 dieną. Ir kas gi būtų malonesnio, kaip nuvažiuoti prie malonaus ežero ir kvėpuoti tyru oru, ir linksmai laiką su Vyčiais praleisti. Bus sporto, šokių, lietuviškų dainų ir muzikos programa; užkandžiai ir visokie laimėjimai. Komisija visus nuosirdžiai kviečia atsilankyti. Rep.

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

JAUCIATES BLOGAI?

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNISKU SVELNIU BODU — KUOMETI BANKINAIŠES VIDURIŲ UŽKIEČIŲ — žarnos nevelkies, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernisku būdu — krantykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakranykite FEEN-A-MINT einant gulėti, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti ryta malonus palengvintas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

Juozas Kasinskas

Inc. Laidotuvių Direktorius Patarnavimas Dieną ir Naktį 602 Washington Blvd. BALTIMORE, Md. Tel. Plaza 8595 Limosinai dėl visokių reikalų

W. J. CHISHOLM

GRABORIUS "Asmeniškias Patarnavimas" 331 Smith St., PROVIDENCE, R. I. Telephone: Ofiso: Dexter 1952 Namų: Pl. 6286

ALBERT R. BARKER

Pirmiau—Pope Optical Co. Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išegaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis. 397 Main St. Tel. 6-1944 WORCESTER, MASS. 275 Main St., Webster, Mass.

GREYHOUND RACING Tonight! USE THE EL VIO MAVERICK STATION POST TIME 7:15 DAILY DOUBLE 7:05 ZIP YOUR LIP - SAVE A SHIP WONDERLAND BUY U. S. WAR BONDS and STAMPS

Užsisakykite Toniko Pas Mas

Pristatom geriausią toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co. Grafton Ave., Islington Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVC. Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298. Vice-Pirmininkė — E. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W. Iždininkė — Ona Staniulūūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elžbieta Aukštikalnytė, 110 H. St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visats draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Iždininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass. Maršalka — Jonas Zaikis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznieriūs mėsa, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę, kurių krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas 48 Crescent Avenue Telephone COLumbus 6702 29 Savin Hill Avenue Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market P. Baltrušičius - p. Klinga, Sav 753 Broadway Tel. SOU 3120, So. Boston.

VIETINĖS ŽINIOS

SKANŪS UŽKANDŽIAI IR ARBATĖLĖ

Sekmadien, birželio 20 d., 3 val. p. p., "Darbininko" salėje, 330 E. St. Raudonojo Kryžiaus So. Bostono Skyrus, vadovybėje p. B. Činienės rengia skanius užkandžius ir arbatėlę "Darbininko" naudai. Kviečiami visi dalyvauti.

LANKĖSI

Antradienį "Darbininke" lankėsi iš Bayonne, N. J. Šv. My-

DAKTARAI

Tel. SOU 2805
Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS:—
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare
Seredomis:—
Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.

Tel. SOU 2712
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuviai Gydotojas
Specialybė—Akių, Vidurių
ligų, Ausų, Nosies ir Gerklės.
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-Ray Aparatą.
Pritaiko Akinis
Val. nuo 2—4 ir 7—8
534 Broadway
So. Boston, Mass.

Sou. 4476
Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 East Broadway
So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos išskyrus
Trečiadieniais ir
Penktadieniais
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai
Seštadieniais Nuo 2 iki 8-tai.

Tel. TROWbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuviai Gydotojas
278 HARVARD STREET
Kampus Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

IVAIRŪS SKELBIMAI

Res. Sou 3729 Sou 4618
Lithuanian Furniture Co.
MOVERS—
Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326 - 328 West Broadway
So. Boston, Mass.

COLD PERMANENT

nuo \$10.00 iki \$15.00

STEAM WAVE
PERMANENT

Croquignole ir Spiral
nuo \$5.00 iki \$12.50

Malonėkite pašaukti
iš anksto

Tel. SOU 4645

CASPER'S BEAUTY SALON

738 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vyskupo P. Būčio Knygos— Švč. P. Marijos Apsireiškimai Liurde, Rėmėjai

Paskelbus, kad laikraštis "Darbininkas" pasiryžo išleisti Vyskupo P. Būčio knygą — švč. P. Marijos Apsireiškimai Liurde, kurioje Vyskupas Būčys istoriniai aprašo švč. P. Marijos apsireiškimo įvykius ir nuo apsireiškimo įvykstančius stebuklus, atsirado nemažas būrys rėmėjų ir pritarėjų. Štai šią savaitę į Liurdo knygos Rėmėjus įstojo sekančieji:

- Kun. J. Čižauskas, Detroit, Mich. \$10.00
- Kun. Jurgis Vilčiauskas, Hartford, Conn. 10.00
- Kun. M. A. Pankus, New Britain, Conn. 5.00
- Adv. Antanas Young, Brighton, Mass. 5.00
- Kun. Emil. M. Paukštis, Chester, Pa. 5.00
- Kun. C. Paulionis, Brooklyn, N. Y. 5.00
- Kun. J. D. Zuromskis, Haverhill, Mass. 5.00
- Kun. J. Šupšinskas, Sugar Notch, Pa. 5.00
- Kun. J. J. Šukevičius, Tamaqua, Pa. 5.00
- Kun. Alb. J. Rupšys, Ohio, Ill. 5.00
- Elzb. Deksnūtė, So. Boston, Mass. 5.00
- Kun. Ig. Valančiūnas, Phila., Pa. 5.00
- Domicelė Janušaitė, So. Boston, Mass. 5.00
- Kun. M. J. Kemežis, Bayonne, N. J. 5.00
- Jonas Mončiūnas, Hartford, Conn. 5.00
- Ona Bražienė, Stoughton, Mass. 5.00
- Kun. St. Raila, Phila., Pa. 5.00
- Kun. Pr. Vasiliauskas, Newtown, Pa. 5.00
- Mrs. S. Deveikienė, Gardner, Mass. 5.00

Nuoširdžiai dėkojame visiems Rėmėjams už nuoširdumą ir aukas. Kaip tik knyga bus atspausdinta, tuojau bus išsiųsta kiekvienam knygos Rėmėjui.
"Darbininko" Adm.

Iš Kelionės Philadelphiaj

Tęsinys

Vakare neteko chicagiečių matyti šokant "akademijoje", bet teko netikėtai traukinys susitikti p-nia Sonkin iš New Yorko, (kuri bostoniečius filmavo). Ji sakė, kad Blezdingėlę, kurią chicagiečiai soko bendrai su alabamiečiais buvus "magnificent" ir iššokus ova-cijas. Vedėja Knott pakvietus Beliajų, kurs trumpai paaiškino gausiai publikai apie lietuviškų šokių ypatybę. Apie Blezdingėlę paaiškinimas buvęs ytin gudrus. Girdi, (sakęs Beliajus) dabar raidė V esanti labai populiari, nes reiškianti "Victory", bet lietuviai nuo senovės turi šokį sudarantį V formą. Tas šokis vaizduojas išskrendančią rudenį ir parskrendančią pavasarį į Lietuvą blezdingėlę. Atėjo ruduo iš Lietuvos išskrido ne tik blezdingėlė, bet ir laisvė (nepriklausomybės), bet ateis pavasaris sugrįš Lietuvos ne tik blezdingėlė, bet ir laisvė — laimėjimas! Po tokio paaiškinimo, publika pamačius estradoje gyvą - liūliuojančią blezdingėlės V formą ir kėlė ovacijas šiam lietuvių "Victory Dance".

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS

Tuoj reikėjo skubėti "kraustyti" iš Academy of Music salės į Šv. Kazimiero parapijos lietuvių gražią ir papuoštą salę, kurioje mūsų akis sutiko paraškas: "Sveiki Chicagiečiai ir Bostoniečiai!" Sutiko kun. S. Raila ir malonios šeimyninės su apkrautu, it velykiniu, stalu. Atrodė, kad Philadelphiaj dėl mėsos "pointų" visai nereikia, kiek čia jos buvo prikrauta. Na ir "šveitė" bostoniečiai iki pasiekė nuotaukos, kad pradėjo dainuoti.

Greit didžiulė salė prisipildė pilnutėlė Philadelphiaj lietuvių. Čia teko susipažinti su maloniuoju klebonu kun. Ig. Va-

ma pildė Chicagos Ateitininkai, Bostono Jaunamėčiai, vietos jaunuoliai artistai-artistės ir vietos parapijos mokiniai Sese-rų Kazimieriečių vadovybėje. Programa susidėjo iš dainų, tautinių ir klasiškų šokių, deklamacijų, muzikos ir kalbų. Programa sumaniai vedė kun. S. Raila.

Gražų išpūdį darė, vietos lietuvių par. mokyklus vaikučiai, gražiai švariai aprengti, rintai užsilaikę. Jie atliko svarbiausią vakaoro dalį dainomis, eilėmis ir dovanomis pagerbdami savo dvasios vadą, jo varduvų progą.

KUN. STASYS RAILA

Tai tikrai didelė Dievo dovana, ne tik Šv. Kazimiero parapijiečiams, Philadelphiaj lietuviams, bet visai lietuvių katalikų akcijai Amerikoje. Jis kupinas energijos, sumanų visuomenininkas, gabus rašytojas-publicistas, nuoširdus patrijotas, (žemaitis), pasišventęs dvasios vadas. Kuomet vaikučiai sakė jį sveikinančias sudėtinės eiles iš žodžio "sveikas" manau, kiekvienas salėje esąs lietuvis savo širdyje kartojo tuos pačius žodžius — jausmus. Jam įteikta gėlių bukietas ir dovanėlių nuo draugijų ir kuopų.

SVETINGI LIETUVIAI

Teko pajusti, kad philadelphiečiai, yra nuoširdūs svetingi lietuviai. Štai p. Paulauskienė ir pp. Rimgailai (pastarųjų langą puošia keturios žvaigždutės, reiškia keturi namiškiai (karo tarnyboje) priėmė pas save 8 mergaites nakvynei. Pp. Balčiūnai, ilgamečiai biznieriiai savo vienintelį dukrelę Teklę ne tik gražiai išauklėję, bet ir išmokslinę. Ji vadovauja Vyčių kuopai ir jaunimui. P.p. Mažekus galima pavadinti laiminga šeimyna. Jie ne tik abu yra veiklūs parapijiečiai, visų katalikiškų laikraščių prenumeratoriai, bet jų vienas sūnus yra kunigu (kitoj liet. par.), kitas mokinasi Marianopolio Kolegijoje. Duklė yra Jėzaus Nukryžiuotojo vienuolyno Šesėlė A-

nunciata, Cambridge lietuvių seselių viršininkė, o kita dukrelė lanko Šv. Kazimiero par. mokyklą ir pasižymi gabumu. Pas tas svetingas šeimas teko nakvoti.

Sekmadienio rytą, iškalusę Šv. Mišių, skubiname į stotį ir 11 val. apleidome šį garsų ir malonių lietuvių apgyventą miestą.

NEW YORKE

Stoty pasitiko p. Juozas Laučka ir su trimis "taksiais" atgabeno į gražią visokiais patogumais Webster salę. Papietavę artimiausioj valgykloj, reikėjo skubintis ruoštis programai. Nors vėlokai, bet labai mišrios ir gražios publikos prisirinko pilna salė į šį "Amerikos" pavasarinį koncertą. Čia teko susitikti būvusius bostoniečius pp. Averkus, Zovyte, Židžiūną ir k. Be Bostono jaunamėčių, didesnę dalį programos išpildė žymus artistas Rapolas Juška ir nauja lietuvių meno žvaigždė Sue Griska (aitė). Pianu paskambino ir Ruta Averkaitė.

"KEISTENYBĖS"

Programai pasibaigus, prasidėjo šokiai. Čia buvo progą pasiūnekučiuoti, pasivašinti. Tuo laiku gavusios progos Savickaitė, Pigagaitė, Petraitytė ir Ivanauškaitė, lietuviškuose kostiumuose, padarė pėkščios "ekskursiją" į Empire State, Building. Užvažiavę viršun pamatė visą New Yorką.

10 val. vakare teko apieisti šį jaukų parengimą ir skubintis į stotį. Genovaitė Zovyte visus palydėjo iki traukinio. Čia vėl pasitaikė visiems gauti patogias vietas nors. vėliau prisikiško ir stačių. Grįžtant mūsų jaunimas jau, nebeklegėjo. Greit sumigo. Sugrįžome į Bostoną laimingai. Išvarge, bet kupini malonių išpūdžių ir pasiitenkinę, kad Bostono lietuvių vardą teko pareklamuoti dviejuose didmiesčiuose. I-ka.

Veikloje ir stiprioje jaunystėje yra įrašyta ilga ir laiminga senatvė.

Virimui Ir Šildymui, Naudokite Gasą

Boston Consolidated Gas Company pataria savo klientams, kad vasaros laiku, visi naudotų gasą, o turimą kurą, taupyty žiemai, nes vasaros laike gaso turima daugiau kaip reikia.

J. J. Quinn, Boston Consolidated Gas Company vedėjas pasakė: "Ziemą, dalis mūsų produkcuojamo gaso yra daroma iš aliejaus, o vasaros laike mūsų visas gasas daromas išmintinai iš anglių".

"Mūsų klientai naudodami šią vasarą gasą, padės sutaupti ateinančiai žiemai kurą, kuris dabar yra padėtas. O, tuo pačiu laiku, palengvins dabartinę transportaciją.

"Ateinančią žiemą gali prisieiti paprašyti savo kostumerius, kaip ir pereitą žiemą, kad jie sumažintų gaso vartojimo kiekį".

Kostumeriai, norintieji informacijų, kaip atsukti nevartojama pečiui ar vandeniui šildyti gasą, kreipkitės į šios kompanijos patarnavimo departamentą. Skl.

Infliacija yra priešas, kurio tu negali matyti. Nugalėk ją. Karo Bonų sutauptomis.

IVAIRŪS SKELBIMAI

PARSIDUODA trijų šeimynų namas, Bellevue St., Dorchester. Įeigos \$1,236. Gera nuosavybė. Tiktai \$1,500 cash. Balansas morgičius Savings Bank. Zemas apmokeščiavimas. F. T. Keefe, 50 Congress St., Room 417. Tel. HUB 8157 arba PARKway 6826 M.

PARSIDUODA gražus dviejų šeimynų namas, Dorchester, arti Shawmut Station. 6 ir 8 kambariai ir garažas. Pirmas aukštas tuščias. \$800. cash. Balansas Savings Bank morgičius su 5%. F. T. Keefe, 50 Congress St. HUBbard 8157.

North Brighton Bakery, Inc.

Kepa skaniausią duoną, kaip juoda, taip ir balta. Pasirinkimas didelis pajū ir tortų.
64 Lincoln St., Brighton, Mass.
Tel. STadium 8411.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius ir Balsamutojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 2900
Sūnaus gyvenamoji vieta
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamutojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamutojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

Pridek prie linksmesnes
Pavasario dienos
gaivinanti stiklą
PICKWICK
"ALE that is ALE"

BREWED BY HOFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

AKTO DIENA MARIANAPOLYJE

Birželio 6 d. Marianapolis tarė atsiveikimo "sudiev" savo auklėtiniais. Diena pasitaikė graži, pilna saulės. Iškilmės prasidėjo 8:30 val. iškilmingomis šventomis Mišiomis, kurias celebravo kolegijos rektorius, kun. Dr. J. Vaškas. Jam patarnavo diakonu kolegijos registraras, kun. Dr. V. Andriūška ir diakonu ką tik iš Vašingtono atvykęs, kanonistas kun. K. Stadalnikas. Žemesnėje asistose tarnavo Broliai: J. Vilutis, S. Dambrauskas, V. Strimaitis. Apeigas prižiūrėjo Broliis P. Remeika. Šv. Mišių metų išpūdingai giedojo kolegijos choras, vadovaujant Broliui J. Paruliui.

žodį tarė lietuviškai stud. M. Starkus, ir angliškai stud. R. Brazauskas. Abiejų kalbos buvo pilnos gilaus dėkingumo Marianapoliu, nuoširdaus patriotizmo ir jaunuliškos ugnies. Svarbiausias kalbėtojas buvo gerb. advokatas A. Milleris, kuris kalbėjo angliškai ir lietuviškai. Abiejų kalbų turiningumas ir nuoširdumas padarė giliausio išpūdingo klausytojams. Baigęs teikė diplomus penkiems High School abiturientams. Juos gavo: Pranas A. Mažeika, Philadelphia, Pa., Miltonas K. Starkus, Hollywood, Calif., Antanas J. Kirmilas, Worcester, Mass., Juozas P. Valinskas, Plymouth, Pa. Raimundas J. Brazauskas, Waterbury, Conn.

Baigiantis Akto iškilmėms, paskutinį žodį tarė Kolegijos Rektorius, kun. Dr. J. Vaškas, savo ir fakulteto vardu nuoširdžiai sveikindamas naujuosius Marianapolio abiturientus ir linkėdamas Dievo palaimos gyvenime. Po savo kalbos, padarė trumpą pranešimą, kad du specialaus ketvirto Kolegijos kurso studentai, E. Page ir J. Navickas baigė nustatytą kursą ir gavo diplomus: Edgar Page, Bachelor in Sciences, Jonas V. Navickas, Bachelor in Arts.

Po to, visi sustojo ir sugiedojo Lietuvos himną. Tuo baigėsi Akto dienos iškilmės Marianapolyje. J.N.

Prieš pat Šv. Mišias rikiuoti koplyčion iėjo abiturientai, nešini vėliavą. Šv. Mišių metu visi bendrai priėmė Šv. Komuniją. Išklausyti šv. Mišių atsilankė kolegijos fakultetas, seselės, studentai, abiturientų tėvai, giminės ir šiaip svečiai.

Pamaldos praėjo pakeltoji nuotaikoj. Valandos ritmuo kėlė išpūdingas šv. Mišių celebravimas, koplyčios išpuošimai, ypatingai didžiojo altoriaus, kurio šonuose stovėjo Amerikos ir Lietuvos tautinės vėliavos.

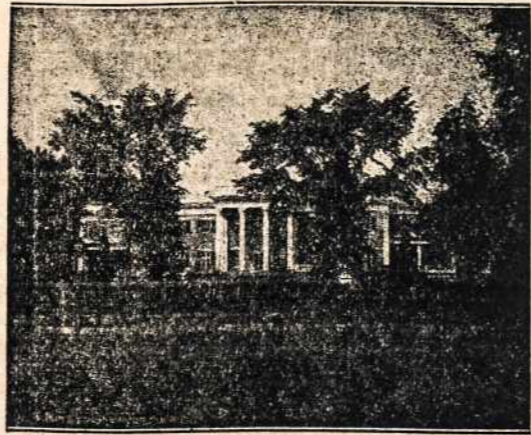
Dvylikta valandą įvyko iškilmingi bendri pietūs, o 2 val. po piet patsai Aktas po atviru dangum. Grojant Amerikos himnui, vėliavomis nešini atėjo abiturientai. Čia pat išsiriškavo ir užėmė savo vietas.

Be Kolegijos ir High School fakultetų narių, Kolegijos Rektorius prie garbės stalo pakvietė kun. A. Petraitį, Šv. Kazimiero parapijos, Worcester, Mass. kleboną ir pp. A. Milerius, taip pat iš Worcester, Mass.

Dienos iškilmes vedė kun. Dr. V. Andriūška ir pasakė pilną entuziazmo įžanginę kalbą. Po to sekė meno numeris, kurį gražiai išpildė stud. Edgar Page, solo giedodamas "Ave Maria" ir "Salve Regina". Meistriškai jam akompanavo pianu ponis Millerienė.

Trumpą, bet nuoširdžią, tevišką, pilną pamokymų kalbą pasakė kun. A. Petraitis. Klasės pirmininkas, A. Kirmilas, skaitė klasės pranašystę, kuri sukelė nemaža skanaus juoko. Abiturientų vardu atsiveikimo

Lietuvių Diena MARIANAPOLY LIEPOS 4 D.

Marianapolio Kolegijos Rūmai

IŠKILMINGOS ŠV. MIŠIOS - 11 val. ryto - už gyvuosius ir mirusiuosius lietuvius Amerikos karo tarnyboje.

Rengimo Komisija Kun. A. Morkūnas, pirm.

Tėvų Dienai

Tėvelis—tai neapdainuotas kasdienės duonos didvyris. Štai susilaukia pagerbimo jam dienos. Katutės menkos, menkesnis ir gyris. Bet jis nepaiso sukrautos pagarbos. Jis tik žiūri, kaip šeimos galva. Ir visa energija rūpinasi ja. Plaukai jo pražilę, eisena mažėja vis. Bet smarkiausia meile plaka jo širdis. Šalin su jausmu! reikia darbas dirbt, Rytoj anksti kelsis nors šiandien duodasi pagirt. Tai mūs tėveliai... gerbkim juos. Ir darbus nuveiktus vertinkime visus tuos. Būkim, vaikai, verti sekti jį. Tą mūsų tėvelį į vyro ateitį. Ir lai Dievas Tėvas laimina juos. ...Mūsų tėvelius — pasaulio, Lietuvos!

Plytaitis.

pasirodė labai gražiai. Nors diena buvo labai lietinga, vis dėlto vien miesto aikštėje buvo išparduota virš 20,000 dolerių vertės bonų, beabejonės, patys lietuviai juos ir išpirko. Kitos tautinės grupės, o taipgi ir lietuviai pereiniais metais išpirko tik pusę tos sumos. Apytikriais Tarybos duomenimis — Waterburio lietuviai per paskutinius du metus išpirko per milijoną dolerių bonų! Atsimenant, kad čia yra tik apie 5.000 lietuvių, ta suma proporcingai imant yra labai aukšta. Tą pačią mintį per radiją yra pareiškęs ir Connecticut valstybės vyriausias bonų vajeaus vedėjas.

Bonų pardavinėjimas tarpe Waterburio lietuvių ir toliau yra sekmingai vedamas, ypač per Federaciją ir specialų Defence Council; gi netolimoje ateityje bus padarytas visuotinis sąrašas, kiek mes esame išpirkę bonų.

Taryba per paskutinius du mėnesius turėjo visą eilę pasitarimų. Artimoje ateityje mano atlikti du dalykai: t. y. suorganizuoti Lietuvių Kraujo vaju ir suaukti didelį masinį mitingą pagerbimui Atlanto Čarterio. Tą pačią progą bus prisiminta apie žiaurios Lietuvos okupantus bei pasvarstytos priemonės, kaip iš jų greičiau išvaduoti kenčiančią Tėvų žemę.

Kadangi beveik du trečdaliai mūsų žmonių dirba karo pramonės dirbtuvėse, ir ten jau yra davę kraują, tai kraujo aukotojų kažkiek šį sykį nepasisekė surinkti. Vis dėlto į porą savaitių susidarė virš 60 asmenų, kurie š. m. birželio 14 d. visi drauge aukėjo savo kraują kariams. Ateity bus sudarytas tikslus sąrašas visų seniau aukavusių kraują. Visa tai beabejonės pagelbės nustatyti tiksliai mūsų įnašą didžiajai Amerikos pergalei ir mūsų Tautos atstatymui.

Antrasis darbas, kuriam Waterburio Liet. Taryba intensyviai ruošiasi yra masinis mitingas, kuris įvyks š. m. birželio 27 d. 3 val. p. p. Buckingham Hall. Į tą suvažiavimą pakviestas Connecticut valstybės gubernatoriūs Raymond E. Baldwin, Lietuvos pasiuntinys Amerikoj p. Žadeikis, Latvijos ministeris Dr. Bilmanis, Estų charge d'affair Johannes Kaiv, Lietuvos gen. Konsulas p. Budrys, Prof. Pakštis, senatoriai F. Maloney ir Dannaher, kongresmonai Claire B. Luce, Tal-

Waterburio (Conn.) Lietuvių Taryba

Kaip kitose kolonijose, taip ir Waterbury lietuviškų organizacijų veikimas ėjo gana sparčiai bei plačiu mastu, tačiau perdidelis organizacijų skaičius bei retkarčiais neišvengiamas veikėjų nuomonių pasiskirstymas, nekartą tą lietuvišką, tautiniai kultūrinį veikimą lyg ir stabdė. Jaučiama buvo stoka vieningos krypties bei atstovybės, kuri tą platų organizacinį darbą vienyty bei koordinuotų toliau sienkiantiems tikslams. Iškilo mintis, kad norint daugiau nuveikti šiuo kritišku momentu, reikia pamiršti visokius asmeniškumus bei privačius reikaliukus, o visomis jėgomis pasižvestų Tautos atstatymo

bei Amerikos pergalės darbiui. Kelių veikėjų dėka, buvo sušauktas pirma privatus pasitarimas, kuriame nusistatyta nedelsiant eiti prie glaudaus bendradarbiavimo ir formalus Lietuvių Tarybos įsteigimo. Tame pat susirinkime išrinkta laikina komisija, susidedanti iš Jokubo Trečioko, Antano Orento, Antano Sambario, Dr. Colney ir Petro Jokubausko, kuri turėjo sukviesti visas Waterburio lietuviškas organizacijas ir suaukti steigiamajį susirinkimą.

Balandžio 4 d. minėtoji komisija suaukė visuotinąjį steigiamąjį susirinkimą, į kurį atsilankė 106 dalyviai, atstovaujantys 23 organizacijas ir visą visuomenę. Atstovai buvo nuo šių organizacijų: The Lithuanian Legion of America, Lith. Citizens Political Club, Lith. Independent Political Club, American Friends of Lithuania, Inc., Lith. Women Democratic Club, Lith. Republican League, Inc., Šv. Vardo I skyr., Šv. Vardo II skyr., Šv. Vardo Naujo skyr., SLA kuopos, Moterų Apšvietos Klūbo, Šv. Juozapo parapijos Vyčių Choro, Šv. Onos D-jos, Sylvester Stokes Post Auxiliary, Moterų S-gos, Lietuvių Darbininkų S-gos, LRK Susivienymo I ir II skyriaus, Lithuanian Chamber of Commerce ir Auxiliary, ALT Sandaros, LRK Federacijos ir Rutos D-jos.

Susirinkimas iškilmingai išle kalbėtojų pasisakymų, kurie pageidavo, kad Taryba būtų tuoj pat suorganizuota. Priėmus mandatus ir nustačius balsavimo eiga, Valdybon išrinkti buvo šie asmenys: Kun. dr. J. Bogušas pirm., Dr. P. Vileišis vice-pirm., Jokubas Trečiokas 2 vice-pirm., E. Deneniene 3 vice-pirm., Marcelis Andrikis sekretorė, Nelė Jenušaitienė 2 sekr., A. Aleksis kasininku, Tomas Matas 2 kasn., A. Orentas fin. rašt., Morta Zailskienė 2 fin. rašt., A. Lazdauskas, Ona Barkauskienė ir Ona Bružienė išdo globėjais. Tarybos nariais, visutino susirinkimo pageidavimu, tapo išrinkti šie asmenys: Jokubas Ažunaris, Clarence Balandis, Albert Bronsky, Dr. Colney, Kun. Gauronskas, Jonas Jenušaitis, Nele Kanapka, A. Barkauskas, Isabelė ir Petras Krugeliai, Jonas Klikna, Jonas Kvaraciejus, Helen Lauryn, Ona Lazdauskas, A. Petrosky, B. Petrauskas, Dr. Sapranas, A. Sambaris, Vincas Urbonas ir Jurgis Žemantaitis. Taigi Waterburio Lietuvių Taryba susideda iš 33 asmenų, kurie atstovauja 23 įvairių krypčių organizacijas bei pavienis profesionalus. Palaikymui nuolatinio kontakto tarp Tarybos ir organizacijų kas trys mėnesiai šaukiami visų atstovaujamų organizacijų delegatų pasitarimai. Vieni tik komunistai tapo iš šio veikimo išskirti, kadangi jie dirba aklaik tik svetimos valstybės naudai ir yra paneigę Lietuvių Tautą.

Vos tik suspėjus susiorganizuoti, Waterburio Liet. Tarybai iškilo tuoj pat keletas svarbių uždavinių. Pirmas dalykas — tai dalyvavimas didžiajame "Bond Drive". Lietuviai buvo paskirti pirmai dienai. Reikia pasakyti, kad čia W. L. Taryba

bot ir Monkeych, visų didžiųjų Amerikos lietuvių organizacijų bei susivienymų vadai, lietuviai bei vietos laikraštiniškai, taipgi visa eilė garbingų ir tikrų patrijotų.

Nors dabartiniu metu dėl keliavimo suvaržymų didelis masinis susirinkimas yra nelengva suaukti, visgi Waterburiečiai tikisi sulaukti gana didelio būrio dalyvių. Programa bei paskutinieji paruošimo, darbai jau baigiami ir trumpu laiku bus paskelbti plačiajai Amerikos lietuvių visuomenei.

Waterburio Lietuvių Tarybos Sekretoriatas.

WATERBURY, CONN.

A + A

Birželio 11 d. po keturių mėnesių sirgimo Šv. Marijos ligoninėje mirė Magdalena Jurkskaitienė. Veliotė priklausė prie Tretininkų ir kitų katalikiškų draugijų Šv. Juozapo lietuvių parapijoj.

A. a. Jurkskaitienė buvo pašarvota Šv. Pranciškaus — Tretininkų drabužiais. Birželio 14 d. palaidota iškilmingai iš Šv. Juozapo lietuvių par. bažnyčios Kalvarijos kapuose.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Praną Jurkskaitį, posūnį, dvi podukras ir tris anūkus. Jurkskaitių šeima yra LDS nariai ir "Darbininko" skaitytojai.

LDS Centro Valdyba ir 5 kuopa reiškia gilią užuojautą pp. Jurkskaitių šeimai, mirus jų mylimai motinėlei, a. a. Magdalenai. Lai Dievas jos vėlei suteikia amžiną ramybę!

Birželio 20 d., 8 val. ryta, Šv. Juozapo lietuvių par. bažnyčioje įvyks Šv. Vardo draugijos šv. mišios. Tuoj po mišių įvyks bendri pusryčiai. Turėsim sveičią kalbėtoją, kun. K. Zvirblį, O. P. Muzikalę programą išpildys parapijos skudučių benas. Kviečia visus narius, kurie tik nedirba, dalyvauti.

Draugijos šv. mišios įvyksta kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį, bet šį mėnesį tapo nukeltas į trečią sekmadienį. Kairie nariai atliko išpažintį ir priėmė šv. Komuniją pereiną sekmadienį, bet nesudarys sunkumų ir šį sekmadienį dalyvauti bendrai šv. mišiose, Komunijoje ir pusryčiuose.

Korespondentas.

NEW HAVEN, CONN.

Birželio 13 d., Raudonojo Kryžiaus Lietuvių moterų vietetas surengė kortavimo vakarą ir vakarienę, kuri buvo labai sumaniai, skaniai ir tvarkingai priruosta gabijų šeiminiškių. Tik gaila, kad visai mažai atsilankė sveičių į šią vakarienę. Pelnas šio vakaro buvo skiriamas naudingam tikslui.

Mūsų skyrius bei vienetas labai gražiai darbuojasi ir jau yra daug valandų ir naudingų mezzinių ir siuvinių pagaminusių, už ką tikrai vertos garbės žodžio.

Gautas laiškas nuo Jono Marcinko iš Miami, Florida, kuriame praneša, kad tapo pakeltas į Staff Sergeant. Labai linkimam girdėti, kad mūsų kolonijos kariai eina pirmyn. Sveikinam Joną ir linkime sekmingai eiti savo naujas pareigas.

Šv. Kazimiero parapijos metinis piknikas įvyks birželio 27 d., Sea Cliff Pavilione, Morris Cove. Visi parapijiečiai bei lietuviai turėtų pasistengti dalyvauti šiame parėngime ir savo atsilankymu parodyti klebonui ir komisijai prielankumą, kurie deda pastangas, kad padarius šį parėngimą sekmingu. Gasolino trūkumas negali suklaikyti nei vieno nuo vykimo į pikniko vietą, nes gatvekariai eina pro pat daržą ir lengva yra nuvažiuoti.

Yra leidžiama \$25.00 vertės Karo Bonas. Patartina iš anksto įsigyti bilietėlius.

Visi taisykit batus ir miklinkite kojas, nes šokiams grosgeri muzikantai, o šeiminiškės pavaišins visus įvairiais skanumynais. M.

NEWARK, N. J.

p. Kazimieras Vaškas, gerai žinomas Vytis, ceikėjas ir "Darbininko" skaitytojas, buvo sunkiai susirgęs keletą savaičių atgal. Dabar jaučiasi stipresnis. Linkime Kaziui greit pasveikti ir toliau darbuotis mūsų tarpe.

Raportieris.

Redakcijos Atsakymai

Kalakutui, Hartford, Conn.— Tamsta prašėte korespondenciją apie Lietuvių Raudonojo Kryžiaus veiklą įtalpinti nevelėliu antradienio numerj, būtent, birželio 15 d. laidoje. Prašymo negalėjome išpildyti, nes Tamstos korespondenciją gavome tik pirmadienio rytą, birželio 14.

Dalį korespondencijos talpiname šiame numerj.

Visiems Jėzaus Širdies MYLĖTOJAMS!

Jėzaus Širdies mylėtojai ir pasiaukojusios šeimos jokiū būdu neapsieina be Jėzaus Širdies laikraščio. Daugybė žmonių tos geros Širdies nepažįsta ir nemyli.

TODEL

"ŽVAIGŽDĖ", Jėzaus Širdies mėnesinis laikraštis trokšte trokšta Kristui Karaliui laimėti kiekvieną asmenį ir lietuvišką šeimyną.

TAIGI

Norėdami dar labiau pažinti ir per didesnę pažinimą pamylėti geriausią Jėzaus Širdį, neatidėliodami išsirašykite metams gražiais pavėikslais papuoštą ir vėl padidintą Jėzaus Širdies laikraštį.

"ŽVAIGŽDĖ"

kurios kaina metams 50 centų. Kas atsiųs \$1.00 gaus didelį spalvuotą Jėzaus Širdies pavėikslą.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGŽDĖ"
488 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS

yra

mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

Pigiausias laikraštis yra

"VARPELIS"

Metams kainuoja tik \$1.00
Kanadoje \$2.00

Kas prišius daugiau, gaus dovanų vertingų knygūčių. Platintojai, surinkę tris naujas "Varpelio" prenumeratas, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų.

"VARPELIS"

Duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikojė ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas:

FRANCISCAN FATHERS

310 Orchard Street Pittsburgh, Penna.
Telephone — Hemlock 6567